

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

ÅRSSKRIFT

FOR

ANKERHUS

1967

**UDGIVET AF
ELEVFORENINGEN ANKERHUS**

**SORØ BOGTRYKKERI
1967**

ÅRSSKRIFT

FRA ANKERHUS 1967

FOCUS PÅ FORTIDEN!

ET LILLE JULE-HISTORISK TILBAGEBLIK

Sorøs kvindelige præst, pastor *Elna Bækdorf*, der også underviser på Ankerhus, både på seminariet og Gl. Ankerhus, har skrevet denne interessante, historiske julefortælling.

I juletiden hygger vi os indendørs i vor egen snævre familiekreds. Sommetider kan hyggen måske virke lidt indelukket, og det kan være forfriskende at kaste et blik ud over eller tilbage til andre menneskers, nationers eller tiders juleskikke. Synes vi efterhånden, at juletiden er blevet for kommerciel og materialistisk krævende, kan det næsten føles befriende og måske direkte inspirerende at se, med hvor få midler vore forfædre kunne skabe en juleatmosfære af fællesskab og hygge.

Overalt, hvor danske lever i det fremmede, falder det naturligt, at man – hvor uens man ellers er – ved julehøjtiden søger sammen – også ofte med andre tilstedeværende fra de nordiske broderfolk.

Om skandinaviske kunstners julefest i Rom 1833 kan vi danne os billeder næsten så levende som fotografier ud fra bl. a. H. C. Andersen og Henrik Hertz' breve og dagbøger, da de to store digtere netop det år holdt jul i den skandinaviske kunstnerkoloni i det Rom, der altid som en magnet har draget alle dyrkere af kunst og skønhed.

Forud for enhver julefest går festlige forberedelser. Sådan var det også hos de skandinaviske kunstnere i Rom. Som de fælles juleforberedelser i familierne ofte knytter de enkelte familiemedlemmer stærkere sammen, end dagligdagens jag kan gøre det, knyttede forberedelserne her også disse ellers for hinanden mere eller mindre fremmede kunstnere sammen.

Der var noget i luften!

21. december melder Andersens dagbog, at han nu er blevet færdig med den sang, der skulle synges ved juleaftensmiddagen. Året før havde Andersen udgivet »Aarets tolv Maaneder«, hvori forekommer julesalmen »Barn Jesus i en Krybbe laa«. Her havde Andersen vist, at han forstod juleevangeliet om gudmennesket Jesus Kristus, der blev menneske for menneskers frelse. Med linierne »til Barnet vil vi træde ind og blive Børn i Sjæl og Sind«, havde han også vist, at han forstod, at tro aldrig er noget, der nås ved reflekteren, men kun ved umiddelbar modtagen. Jvf. Luk. 18, 17: »Sandelig siger jeg Eder: Den, der ikke tager imod Guds rige ligesom et lille barn, han kommer aldrig ind i det.

Kristne tanker er der ikke i denne romerske julesang, som vi kan læse i »Mit Livs Eventyr«. De strenge, digteren her anslår, er skandinaviske – pegende på vort nordiske broder- og fællesskab. Men også her understreges det, at virkelige værdier som rigdommen i det menneskelige fællesskab ikke gribes ved kolde overvejelser, men ved umiddelbar modtagen – »grib og nyd med Barnets Sjæl vor lykkelige Julekvæld!«, siger de sidste linier til os.

Dengang skar pavestaten sig endnu ubeskåret gennem det midterste af Italien, fra hav til hav. De kirkelige myndigheder kunne ikke tillade disse udenlandske kættere på en juleaften at holde fest med sang inden for den hellige stads mure. Men man klarede sig. Uden for Rom havde man i Villa Borgheses have lejet et stort hus til festen. Herud begav Andersen, billedhuggeren C. Christensen, blomstermaleren J. L. Jensen og flere sig tidligt juleaftensmorgen for at arrangere alt så dansk og hjemligt som muligt til festen. Den ydre ramme havde ikke meget med nordisk julestemning at gøre. Fra en klar blå himmel skinnede solen ned på alt det grønne, men også på sne — dog kun på de fjerne bjergtoppe, der kunne skimtes mellem træerne.

Kunne man ikke gøre noget ved den ydre ramme, måtte man gøre desto mere ved den indre — med de forhåndenværende materialer, for de hjemlige var ikke til at få. Et grantræ havde ikke kunnet skaffes, men så hjalp disse store børn sig med et

laurbærtræ, der blev pyntet med friske appelsiner, citroner og gavepakker. Hver deltager skulle medbringe en gave, der ikke skulle være dyr, men festligt emballeret og forsynet med en morsom devise.

Også spisesalen skulle selvfølgelig pyntes. Den svenske maler, K. G. Plagemann, havde malet de nordiske våbenskjolde, som med ege- og laurbærkranse blev hængt op på væggene. Bordet blev pyntet med guirlander. Hertz fortæller, at Andersen lavede en pragtfuld rosenguirlande. Selv til flaskerne blev der lavet blomsterguirlander – og flasker har der været mange af – Andersens dagbog nævner navnene på et par danske malere, der, inden middagen var slut, »var rædsomt fulde«.

Så snart man var færdig med at pynte op, skyndte man sig hjem for at trække i stadstøjet, og kl. 6 mødtes så i festdragt og feststemning et halvt hundrede skandinaver, deraf syv damer, for sammen at holde nordisk jul under den romerske nattehimmel.

Festen begyndte i stuen med juletræet og gaverne. Foruden de af hver deltager givne gaver var der indkøbt et par dyrere, der fordeltes ved lodtrækning. Hovedgaven var et sølvbæger, hvori var graveret »Juleaften i Rom 1833«. Det tilfaldt H. C. Andersen. Andengaven blev trukket af Henrik Hertz. Det var en ring med en antik mønt, som han havde det uheld at tabe allerede på hjemvejen.

Efter lodtrækningen om de dyre gaver gik man over til at fordele de billige og morsomme. I enhver familie kan der komme opræk til gave-misstemning, og her var den lige ved at bryde ud i lys lue.

For år tilbage havde der her i Rom været lidt misundelige rivninger mellem den svenske billedhugger J. N. Byström og Thorvaldsen. Herom anede den nye ankomne Andersen intet – og derfor trådte han gevaldigt i spinaten! Andersen var rejst til Rom via Paris, hvor han havde købt sig – og siden fortrudt – et par brandgule flipper. Disse ville han nu lade vandre ind på gavemarkedet. De blev festligt pakket ind sammen med en krans og forsynet med et vers af dette indhold: »Du kan be-

holde Misundelsens gule Flipper, Kransen skal du række Thorvaldsen!«

Også disse gaver blev fordelt ved lodtrækning, og hvem trak flippakken? Selvfølgelig Byström! Så var uvejrsskyerne ikke langt fra at trække op og ødelægge juleaftensstemningen, men alt jævnedes hurtigt, da man fandt ud af, at giveren var en nyankommen, der ikke havde handlet i taktløshed, men i uvidenhed og beundring for en berømt landsmand.

Nu trængte man efterhånden til kulinarisk styrkelse, og selskabet begav sig ind i den festligt smykkede spisesal, hvor alle fik en krans om hovedet – damernes var af roser, herrernes var af vedbend. Der blev spist og drukket, sunget og skålet. Vi kender en af sangene, og vi véd, at der blev skålet for den danske og for den svensk/norske konge, men vi véd ikke, hvori maden bestod, og om vinen véd vi kun, at den jo forefandtes i så rigelige mængder, at stemningen allerede ved elleve-tiden var så løftet, at Thorvaldsen, Andersen og flere med dem foretrak at bryde op. Man gik til fods i den romerske julenat, der var lun som en dansk sommernat. Da man kom til Roms byport, måtte man banke på for at komme ind. »Hvem der?« »Venner!« Og der åbnedes en lille låge, som de forspiste kunstnere kun med nød og næppe kunne krybe igennem.

Inde i Rom ringede klokkerne til midnatsmesse, og med denne lyd i ørerne skiltes kunstnerne og gik hver til sit – bærende hver sit minde hjem fra denne juleaften i det fremmede. Vi vil også skilles fra dem nu, da vort tilbageblik i fortiden er til ende.

Vor egen juleaften står snart for døren. Mange af os vil fejre den sammen med vore kære. Vi véd ikke, om vi næste år igen alle kan samles, eller om der da vil mangle nogen i kredsen. Hver juleaften er et vægtigt led i vor kæde af minder. Lad os derfor med H. C. Andersen sige: »Grib og nyd med Barnets Sjæl vor lykkelige Julekvæld!«

Elna Bækdorf.

ÅRET 1967

ved *Gustav Nedergaard*

Hvert eneste år i begyndelsen af november måned forbavses man over, at der nu igen er gået et år – at det nu igen er tid at berette til årsskriftet om et svundet Ankerhus-år.

Jeg vil indlede bereningen med at fastslå, at året 1967 – det fem og tresindstyvende Ankerhus-år – har været et godt år med økonomisk fremgang og godt klima for uddannelse og undervisning. Et år, hvor der i fællesskab er nået gode resultater på mange områder – og det er med stor tilfredshed og megen taknemmelighed, at jeg konstaterer dette.

Skolearbejdets begyndelse efter juleferien er stærkt præget af, at såvel 2' som 3' klasse i de første 14 dage er på »græs« på husholdningsskoler, efterskoler, forsorgsskoler, hos konsulenter, på institutioner m. v., hvorfor der føles lidt »tomt« i denne tid.

Der kom dog snart gang i sagerne efter 20. januar, og det er forbavsende, hvor hurtigt vi når frem til marts måned, der er præget stærkt af eksaminer og afsluttende undervisning på alle områder.

Dimissionen for afgangsklassens 36 elever indtraf den 22. marts, og det blev en festlig dag.

Som sædvanlig overrakte inspektøren for husholdningsundervisningen, fru *Hanne Søndergård*, de nybagte lærerinder deres eksamensbevis, og som et særligt, historisk indslag i festen bør det nævnes, at Folmer Dams *Ankerhus-sangbog* for første gang blev anvendt.

Samme dag var der i øvrigt afslutning for både 8- og 3-mdr.s kurset, så det var en travl og bevæget dag.

Den 3. maj begyndte det nye skoleår på seminariet med 48 elever i den nye 1' klasse, og 44 og 52 i henholdsvis 2' og 3' klasse.

Der er altså »fulde huse« i ordets egentligste forstand – og kun ved hjælp af smidighed i timeplanlægningen kan uddannelsen af de mange unge gennemføres.

Problemet med værelser til alle for skolens regning blev også løst, men det betyder, at *over 40* af seminariets elever bor *uden for Ankerhus*.

Der var ingen vanskeligheder forbundet med at opnå maksimalt antal elever i 1' klasse, og der var adskillige på venteliste, der ikke nåede at »komme med«.

Ser vi på 1' klasse rent »statistisk«, var situationen ved skoleårets begyndelse følgende:

Af de 48 havde 21 realeksamen med så gode karakterer, at de kunne undgå optagelsesprøve.

7 havde optagelsesprøve i alle 5 fag og var udgået af 7' klasse.

20 havde bestået optagelsesprøve i 1-4 fag og havde i forvejen enten realeksamen, 8'-9.' klasse eller lignende.

Ingen af de optagne elever i 1' klasse havde studentereksamen.

Til åbningsmødet den 3. maj havde jeg lavet en oversigt over samtlige elevers *hjemsted* – altså en »geografisk« statistik – og den ser således ud:

De i alt 160 elever på institutionen fordelte sig således:

Jylland: 73 – Fyn med omliggende øer: 21 – Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm: 53 – Færøerne: 3 – Grønland: 1 – Island: 1 – Norge: 6 – Sverige: 1 – Finland: 1.

Vi har altså *alle* landsdele i Danmark repræsenteret, og hvad der er mere bemærkelsesværdigt: samtlige nordiske lande er repræsenteret.

Og med hensyn til tilgangen til seminariet i de kommende år ser det ud til, at den fortsat er betydelig, hvilket vises af følgende tal:

Der er indmeldt ca. 70 til maj 1968, og der er ca. 50 på venteliste.

Der er indmeldt ca. 80 til maj 1969, og der er begyndende venteliste.

Overvejelserne vedrørende uddannelsens revision, med hensyn til adgangsbetin- gelser, specialisering og andre principielle problemer, er fortsat i årets løb, og den rigtige fremgangsmåde bliver formodentlig *først* at revidere *loven* og dernæst *bekendtgørelsen*. Tankerne om en lovrevision er fremkommet i forbin-

delse med revisionen af loven om husholdningsskoler, hvortil loven om husholdningsseminarierne er knyttet.

Det ønskelige ville være en selvstændig lov om uddannelse af husholdningslærere – en uddannelseslov i lighed med læreruddannelsesloven, hvori alle principielle retningslinjer er nedfældet såsom tilskudsregler for skolerne, eleverne og lærerne, samt hvilket formål uddannelsen skal have, og hvilken status de uddannede måtte få i det fremtidige danske samfund. At disse problemers løsning vil kræve en stor indsats fra mange sider, også her fra Ankerhus, er en given ting.

På husholdningsskolen Gl. Ankerhus er året også forløbet på udmærket måde, og herom vil såvel den afgåede forstander, *Margaret Lauridsen*, som den tiltrådte forstander berette andetsteds.

Kurserne har været nogenlunde tilfredsstillende besøgt, men det skal ikke skjules, at der *ikke* har været *venteliste* til nogen af disse kurser.

Det er vist en konstateret kendsgerning, at tilgangen til husholdningsskolerne har været stagnerende i det sidste år. De officielle tal bekræfter dette, idet kun 2410 elever besøgte husholdningsskolerne i året 1966–67 imod 3018 elever i året forud.

På 3-*mdr.s* kursus fra januar var der 18 elever, og på 3-*mdr.s* kursus fra maj var der 16.

8-*mdr.s* kursus fra august har 24 elever, hvilket er maksimalt antal, da vi jo har inddraget »havegangen« til seminariets elever.

Øvelsesskolen har 14 elever, heraf 3 norske, og her var der ikke »fuldt hus«, før kurset begyndte, idet vi jo før har haft 16 elever på dette kursus.

Som nævnt andetsteds i bladet er det nye cirkulære om undervisningen på husholdningsskoler nu udsendt og skal træde i kraft senest 1. september 1968. Vi har derfor benyttet øvelsesskolen 1967 som *forsøgsklasse*, idet timeplanen for dette kursus i store træk er tilrettelagt efter det nye cirkulære.

Ændringen fra tidligere planer er først og fremmest mindre køkkenarbejde, udvidet undervisning i fag vedrørende familie

og samfund, samt forsøg på mere selvstændigt arbejde og øvelse i planlægning af hjemmets arbejder – men som nævnt: mere om dette problem andetsteds i årsskriftet.

Moderniseringer og nyanskaffelser

Vi søger jo hvert år at modernisere og nyanskaffe over *vedligeholdelseskontoen*, d. v. s. som almindelig driftsudgift, og i dette år har vi koncentreret os om *Peter Dams Bibliotek* og systuen i kælderens på Gl. Ankerhus.

Biblioteket har fået nye møbler samt delvis nye boghylder. Samtidig er gulv, vægge og loft blevet istandsat – altså en hel fornyelse af lokaler uden at bryde rummets særlige interiør.

Systuen (vævestuen) på Gl. Ankerhus har fået ændret varmesystem, ny gulvbelægning og nye møbler. Den er nu fortsat anvendelig som lokale til syning og håndarbejde, men tillige som *klasseværelse* til 14 elever. Dette sidste betyder, at lokalet kan anvendes som parallelklasseværelse, når 8-mdr.s kurset har »delte« timer.

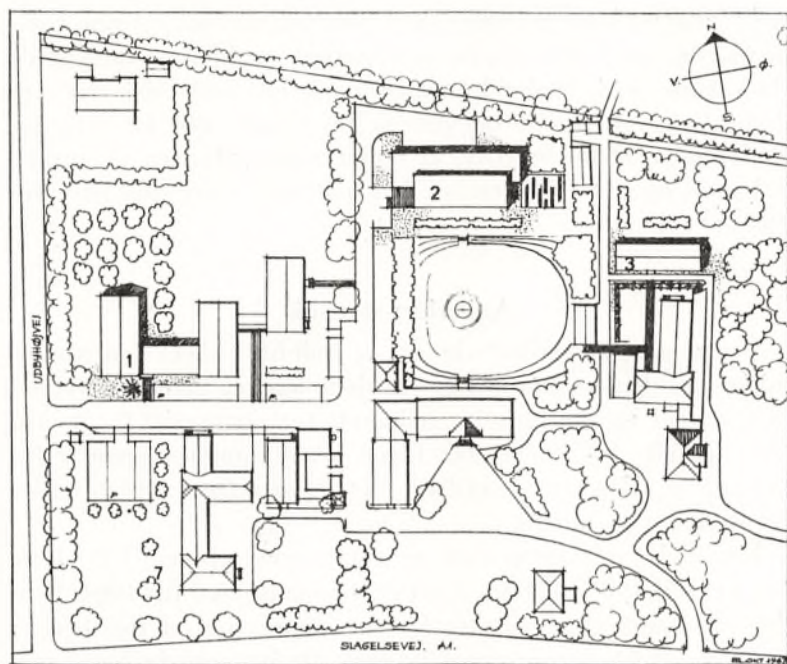
Endelig har vi i dette år fået udbygget kopierings- og duplikeringsystemet til *undervisningsbrug*, således at det tidligere lærerværelse ved A2 nu er et helt laboratorium for fremstilling af hjælpemidler til undervisningen på alle felter. »Spritdublikatoren« er vel nok »hjertet« i dette udstyr, hvilket har medført, at lokalet nu i »folkemunde« kaldes »spritrummet«.

Desuden håber vi på meget snart – hvilket vil sige senest april 1968 – at få gennemført yderligere to programmer, nemlig *asfaltering* af gårdspladsen foran hovedbygningen og rundt om salen, samt en gennemgribende modernisering af *inventaret i salen*.

Disse to arbejders finansiering muliggøres af en konvertering af en del ældre 1' prioritetslån i Sorø Spare- og Laanekasse.

De store byggeplaner

Som nævnt i sidste års beretning arbejder vi med store byggeplaner, og disse har nu taget fast form, idet placeringen af de tre afsnit er godkendt af bestyrelsen, således at vi er i gang med

1. Auditorium og Fysiklokale — 2. Spisesal. — 3. Køkken og klasseværelse.

en projektering, der skal danne grundlag for låneansøgning og ansøgning om byggetilladelse i undervisningsministeriet.

Byggeriet omfatter en *spisesal* efter cafeteria-system, til 150 personer, et auditorium og fysiklokale, samt en ny fløj til husholdningsskolen, med køkken og klasseværelse. Placeringen af de tre afsnit ses på skitsen af det »ganske« Ankerhus, og det bør nævnes, at særlig placeringen af spisesalen har givet anledning til diskussioner, og mit oprindelige forslag om placering ved Regensen er opgivet til fordel for placeringen i haven *nord* for hovedbygningen.

På det *økonomiske område* kan vi med stor glæde notere en bedring, hvad *likviditeten* angår, idet undervisningsministeriets forskud er blevet forhøjet; men hvor længe vi kan beholde glæden, afhænger jo stærkt af prisudviklingen og merværdistigningsafgiftens virkninger på de daglige omkostninger.

En anden glædelig begivenhed, som må nævnes i denne sammenhæng, var undervisningsministeriets meddelelse om, at studerende ved husholdningsseminarierne med virkning fra dette undervisningsårs begyndelse får tildelt 1000 kr. årlig pr. studerende. Dette betyder, at undervisningsafgiften er næsten halveret, og det forlyder, at den helt skal være afskaffet fra 1969 at regne.

Ankerhus-statistik

For at give årsskriftets læsere et indblik i såvel den økonomiske som den »menneskelige« statistik har jeg lavet en oversigt over en del vigtige forhold, gældende for *seminariet* for en 10-årig periode, fra 1956–1966. Ideen hertil stammer egentlig fra læsning af tidligere årsskrifter, idet *Folmer Dam* i 1956 havde en omfattende statistik.

Fig. I viser elevtallet i alt og antal elever optaget i 1' klasse fra 1956 til 1967, og viser klart elevexpansionen fra 1964, hvor der for første gang var tre klasser. Kurverne på fig. I viser desuden, at *klassekvotienten* i denne 10-års periode har ligget

Fig. I.

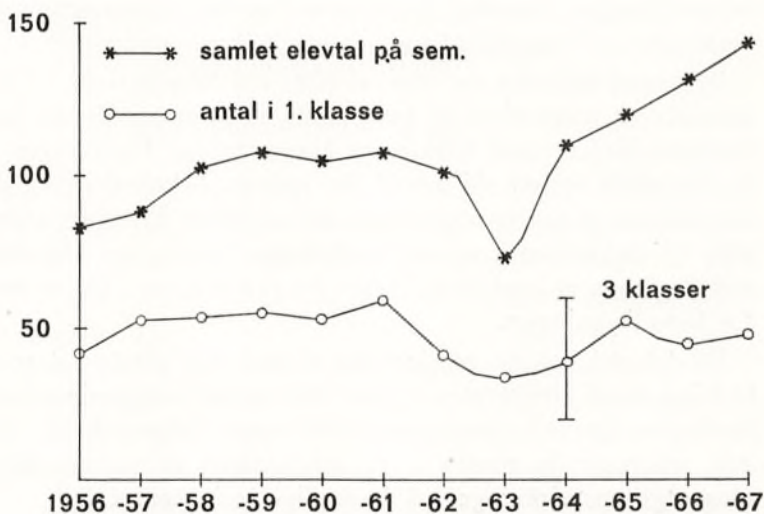
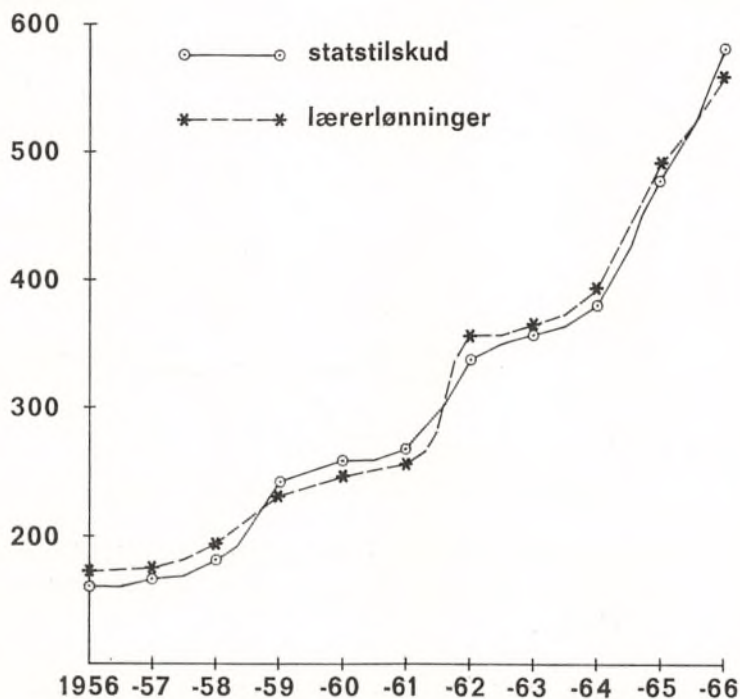

Fig. II.
kr. i tusinder

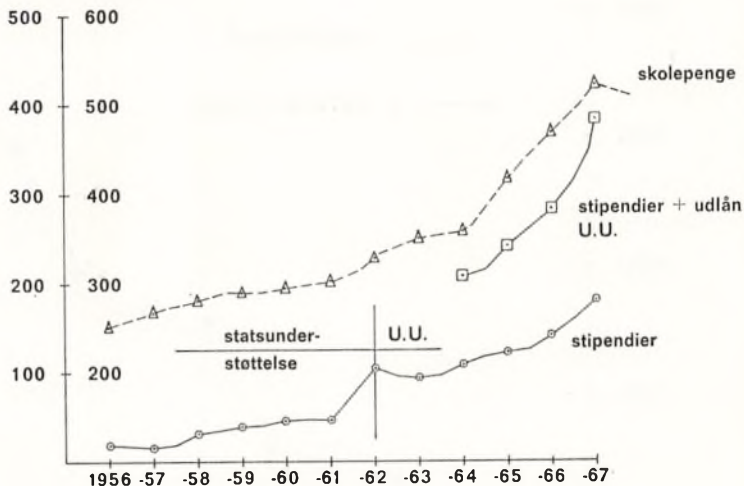

omkring 50, men det må jo erindres, at der til visse fag er tale om parallelklasser, samt til alle øvelser deling i små arbejdsgrupper.

Fig. II viser udviklingent for de to vigtige poster på regnskabet, lærer- og forstanderløn, samt det samlede årlige statstilskud (omfatter såvel bygnings- som elev- og lærerlønstilskud). Stigningen i disse summer er både et konjunkturbarometer og et udtryk for seminariets ekspansion. Det er karakteristisk, at de to poster er næsten identiske i alle 10 år, hvilket altså betyder, at de nuværende statstilskud kun lige netop dækker lærer- og forstanderløn. Dette ser måske meget fornuftigt ud, men det indebærer to problemer.

Fig. III

elevunderstøttelser i tusinde kr.
skolepenge i kr.

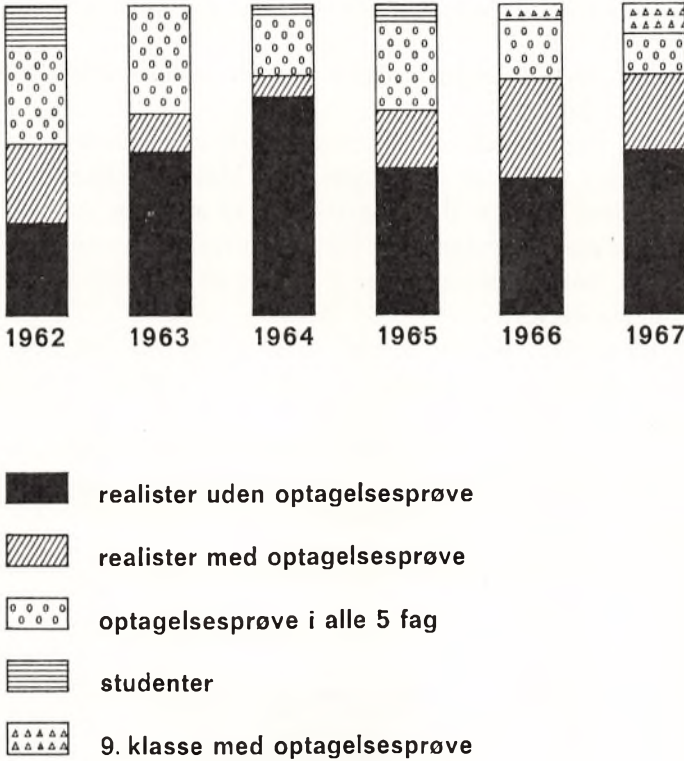

1. Statstilskuddene udbetales *bagud*, indtil $1-1\frac{1}{2}$ år, medens lærerlønnen udbetales kontant, derfor ofte likviditetsvanskeligheder.
2. Hvordan vil det gå, når undervisningsafgiften bortfalder? Vil statstilskuddene, der skal erstatte elevbetalingen, blive pristalsregulerede? Og vil tilskuddene falde straks?

Fig. III viser, hvorledes elevbetalingen, »skolepenge«, d. v. s. betalingen for *undervisning, kost, logi og service*, er steget i perioden 1956–67, og samtidig kan det af disse kurver læses, hvorledes elevunderstøttelsen er steget, særlig med virkningen af Ungdommens Uddannelsesfond (UU), der i 1962 afløste det tidligere statsstipendium. For perioden 1964–67 er den samlede hovedsum fra UU anført, idet der fra dette år er tildelt midler, der skulle fordeles *lige* mellem lån og stipendier.

Fig. IV viser aspiranternes, d. v. s. 1' klassens, foruddannelse siden den 3-årige uddannelse blev indført i 1962. Af søjlerne ses det, at antallet af realister med tilstrækkelige karakterer i de fem fag dansk, regning, matematik, fysik og engelsk, efterhånden er dominerende og udgør 40–60 pct. af alle aspiranter.

Fig. IV.

Antallet af realister med manglende matematik eller for lave karakterer (realister med prøve) er varierende, medens antallet af aspiranter med *prøve i alle fem fag*, d. v. s. aspiranter, der væsentlig kun har 7' klasse, er faldende. Antallet af aspiranter med studentereksamen er meget lille – de to sidste år slet ingen!

Kombinationen 9' klasse + optagelsesprøve i nogle fag er netop synlig i statistikkenes sidste to år.

Jeg håber ikke, at denne statistiske fremstilling af visse Ankerhus-problemer har trættet årsskriftets læsere – hvis ikke, kunne vi jo næste år finde tal frem til en lignende statistik for Gl. Ankerhus og Øvelsesskolen.

Lærerstabten har undergået meget små ændringer, hvilket

betyder, at alle har virket på deres vante poster, og det er jo dejligt for ledelsen at konstatere. Der er vist kun at nævne følgende:

Fru Mary Sibbern bestyrer igen øvelsesskole og 3-mdr.s kursus fra januar.

Fru Inge Møller assisterer nu frk. Krista Laursen i seminariekøkkenet med undervisningen af 1' klasse i køkkenarbejde.

Hanne Poulsen, dim. marts 1967, er assistent ved administrationen med timeplansændringer som speciale, men får dog også tid til lidt indkøbslære for 1' klasse og næringsmiddellære for 8-mdr.s elever.

Elevrådet – De studerendes råd – har igen i år forvaltet sin virksomhed på god måde, og ledelsen har haft det bedste samarbejde med rådet i årets løb.

Jeg vil gerne slutte denne beretning med en hjertelig tak til *alle* medarbejdere, elever, skolens venner og andre, der i årets løb har medvirket til skolens trivsel.

Tak for samarbejde, godt nytår!

ELEV MØDET 1967

Den første af elevmødets to dage var et sørgeligt syn rent vejrmæssigt set. Regnen strømmede ned som fra åbne sluser, men heldigvis – må man vel sige – da vi nåede så langt som til det traditionelle fakkeltog, smukt opført af skolens husholdnings elever, havde vejret bedret sig betydeligt, og søndagen blev næsten lig en af vore mange dejlige sommersøndage.

Mange var stævnet til dette årsmøde, ældre og yngre og deriblandt mange jubilarer, alle glade ved at besøge deres gamle skole og møde kammerater, som man syntes lignede sig selv, skønt mange år måske er gået, siden man sidst mødtes.

Lørdag aften vekslede mellem sang og anden underholdning. Sangen eller rettere sangene blev præsenteret af Folmer Dam, hvis lille og aldeles fortræffelige sanghæfte hermed fik sin debut. Sikke vi sang, lige fra »Cyklens pris«, skrevet i 1943, og »Rystevisen« fra 1930 til »Vekselsangen« ved fættergildet 1950. Tak, Folmer Dam, for bevaring af disse dejlige sange.

Bestyrelsen havde i år forberedt og tilrettelagt en forandring af søndagens program, således at vi efter morgenmad og morgensang gik til dagens foredrag i salen; først derefter, nemlig kl. 11,15, blev generalforsamlingen afholdt i et af auditorierne, mens salen atter blev forvandlet – denne gang til festmiddagen, dagens højdepunkt. Jeg tror, alle syntes om denne forandring, og vi blev ikke udsat for at skulle byde en foredragsholder velkommen i en halvtom sal, som tilfældet faktisk har været de sidste år.

Dette års foredragsholder, konsulent frk. Elisabeth Lindgreen, Hjørring, henrev os alle med sin beretning fra »Karen College« i Kenya, hvor hun i godt to år som forstanderinde for denne skole har ydet et smukt stykke U-landsarbejde. Elisabeth Lindgreen sagde bl. a., at undervisningen nu endelig har fundet sin form. Fra 1. januar 1968 er det besluttet, at »Karen College« kun modtager elever med forkundskaber svarende til realeksamen, og at institutionen fungerer som en slags forskole til en sygeplejeuddannelse på Kenyatta-hospitalet i Nairobi. Stadigvæk vil der dog blive holdt sideløbende kortere kurser

for lærerinder og andre, som kommer i kontakt med en videre kreds for at sprede oplysning om ernæring og hygiejne så vidt, man kan gøre det.

Generalforsamlingen, hvortil var mødt ca. 100 medlemmer, blev indledt med formanden Ingefred Juel Andersens beretning, efter at seminarirektor Nedergaard var valgt til dirigent. Såvel beretningen som regnskabet, aflagt af kassereren frk. Karoline Buckhøj, blev godkendt. Næste punkt på dagsordenen var valg til bestyrelsen. Husholdningsskolernes repræsentant, fru Birgit Hanson (sommeren 1957) ønskede ikke genvalg. Følgende tidligere elever på husholdningsskolen blev foreslået: frk. Øtvar Thomsen (sommeren 1962), frk. Mimi Mikkelsen (sommeren 1962) og frk. Vibeke Zinkernagel (sommeren 1961). Da stemmesedlerne var talt op, viste resultatet, at frk. Øtvar Thomsen havde fået 15 stemmer, frk. Mimi Mikkelsen 26 stemmer og Vibeke Zinkernagel 24 stemmer. Mimi Mikkelsen var derefter valgt, og fra bestyrelsens side byder vi hende hjerteligt velkommen og takker samtidig fru Birgit Hanson for det arbejde, hun har gjort.

Under punktet eventuelt fik først rektor Nedergaard ordet og fortalte bl. a. om den store elevtilgang til skolen i disse år. Byggeplaner har man jo altid haft på Ankerhus, og denne gang er de store, bl. a. står nye auditorier og en stor spisesal med evt. cafeteria på ønskesedlen.

Folmer Dam talte også lidt, bl. a. om sanghæftet.

Middagene i såvel Gl. Ankerhus' legestue som seminariets sal er jo altid festlige med taler af forskellig art, sang og hyggeligt samvær. Til aftensmaden var stadig en del af årsmødets deltagere til stede og nød de berømte frikadeller med kartoffelsalat.

Alt i alt igen et dejligt elevmøde. Velkommen til næste år igen.

Ved elevmødet 1937 skrev Johanne Olsen denne sang:

Mel.: Marken er mejet —

*Flaget er hejset, og gården er gruset,
gyldenrisen blomstrer, og kastanien sætter frugt,
æblerne modnes og møstes til kruset,
solen står i pari og gør dagliglivet smukt.
Noget forestår – ja, for tiden går.
Vor elevforening byder hjem til skolens gård.*

*Lad da vor hilsen i tonerne lyde,
lad os alle samles under festens glade rus,
fynbo og sjællænder, falstring og jyde
byder vi velkommen til jert gamle Ankerhus.
Stolt i dag hun står i sin urtegård,
gamle unge Ankerhus på femogtredive år.*

*Tak, at I kom og holdt sammen i kæden,
kæden omkring skolen – for I véd, I er dens led.
Sammen vi fejrer humøret og glæden,
hygger os i stilhed og får sludret lidt i fred.
Sammen ven hos ven driv kun døgnnet hen
i fortrolig snak – og kom til næste år igen!*

H. B. C.

Ved søndagsmiddagen på Gl. Ankerhus var det naturligt at begynde med at præsentere den nye forstander for elevmødegæsterne – frk. Sofie Larsen havde bedt mig om at være »medvært«, hvilket jeg gerne tog imod.

Det er stimulerende for en skole, når de gamle elever møder op, og man mærker, de er glade for at mødes med tidligere kammerater, gense stedet og opfriske gamle minder. Også i år var der en flok 25-års jubilarer, som havde sat hinanden stævne, kommende fra Värmland i Sverige, Sønderjylland, Midtjylland, Fyn og Sjælland. Naturligvis mindedes vi 1941–42 med mørklægning, rationering, befordringsvanskeligheder o. s. v, men de syntes alligevel, de havde oplevet en god og lærerig tid på Ankerhus dengang.

Repræsentanter fra 11 andre hold var det også morsomt at mødes med; det sidste 8 mdr.s hold slog rekorden i antal – blot er man ked af, at man aldrig når at få snakket med hver enkelt, som man gerne ville.

Fra Else Baggesens jubilæumssang følgende vers:

Mel.: Skuld gammel venskab rejn forgo —
*Vi høstede megen lærdom her,
skønt rationeringstid,
der skulle spares her og der,
erstatninger blev brugt med flid.
Dermed vi lærte mange ting
og tog det ej som savn.
Vor fantasi blev sat i sving,
det os siden kom til gavn.*

*Nu mødes vi som ældre damer
her i festligt kor
med gråligt hår, en charme mer',
gensynsglæden den er stor.
Måske har tiden sat sit præg,
en rynke hist og her.
Trods alt vi godt kan holde skæg,
pigens ånd er stadig nær.*

M. L.

Bestyrelsen for elevforeningen ønsker alle medlemmer og andre læsere af bladet en glædelig jul og et godt nytår!

Karoline Buckhøj. Mini Mikkelsen. Henny Bjerre Christensen.

Margaret Lauridsen. Ingefred Juel Andersen.

Ny forstander for Husholdningsskolen Ankerhus

frk. Sofie Larsen

Da *Margaret Lauridsen* bestemte sig til at fratræde stillingen som forstander for Husholdningsskolen Ankerhus til april 1967 samtidig med, at hun overdrog skolen til den selvejende institution Ankerhus, besluttede institutionens bestyrelse sig til at lade exam. husholdningslærerinde frk. *Sofie Larsen* overtage den ledige stilling.

Sofie Larsen er gårdmandsdatter fra Slagelseegnen. Hun tog i 1940 eksamen fra Husholdningsseminariet Ankerhus og blev som ung lærerinde ansat ved Graasten Husholdningsskole indtil maj 1943, hvorefter hun flyttede til Hammerum husholdningsskole, hvor hun virkede først som lærerinde, senere som faktisk – om end ikke formel – leder af skolen. Da denne kun var sommerskole, underviste Sofie Larsen i husgerning ved ungdoms- og aftenskoler i Ringkøbing amt i vintermånederne. I perioden 1951–62 var hun tillige konsulent for Herningegnens Husholdningsforeninger. Fra januar 1965 blev hun ansat på Ankerhus som leder af 3-mdr.s kursus og – dog kun et år – af øvelsesskolen.

1946–47 deltog Sofie Larsen i Specialkursus i Husholdning ved Århus Universitet, kursus C (økonomi), og hun har som medlem af FDH's bestyrelse været med til at tilrettelægge og deltaget i mange nyttige instruktionskursus. Hun forener faglig dygtighed med godt humør, sjællandsk lune og hengivenhed for arbejdet med ungdommen og står således vel rustet til stillingen som forstander for husholdningsskolen.

Som formand for institutionens bestyrelse kunne jeg den 1. april byde hende velkommen til hendes nye, ansvarsfulde gerning samtidig med, at jeg på bestyrelsens vegne med et vist vemod kunne takke *Margaret Lauridsen* ikke blot for dygtig

ledelse af Gl. Ankerhus' undervisning, men også for den opofrende kærlighed til arbejdet med de unge piger, der har præget hele hendes tilværelse i de sidste 34 år. Alle på Ankerhus ønsker hende et virksomt og lykkeligt otium og hendes efterfølger held og lykke i de kommende år.

Folmer Dam.

Hilsen fra husholdningsskolen på Ankerhus

Når jeg skal skrive en hilsen fra Husholdningsskolen, strømmer der mange tanker og følelser frem.

Jeg føler mig f. eks. beklemt, forventningsfuld og taknemlig.

Beklemt, fordi jeg ikke kender den store trofaste flok af gamle elever og venner, der slutter op om skolens liv og arbejde ved at læse årsskriftet, og ved mange andre lejligheder viser den interesse og støtte, ingen skole kan undvære.

Forventning – til, at jeg må lære mange af Dem at kende og naturligt glide ind i flokken.

Taknemlighed – over alle de gode bindeled her er.

Over at jeg har været elev hos fru Lauridsen og har kendt hende. Over at frk. Lauridsen på sin gode, naturlige måde er her til daglig og altid er parat med råd og hjælp. Og selv om frk. Laurfidsen ikke »møder« til alle måltider, lyser hun op og er med til at gøre hverdagene festligere ved bordet og i dagligstuen, så ofte lejlighed gives, og heldigvis har hun fru Eriksen ved sin side . . . At frk. Højer og frk. Nielsen er blevet på deres poster og aldrig viger tilbage, når der er brug for en ekstra indsats til gavn for nuværende eller tidligere elever.

For den støtte, det giver at have samarbejde med seminariet, dets lærerkræfter og elever.

Den daglige rytme og skoleplanerne er i det forløbne år ikke ændret udover den tilpasning og medleven i alle aktuelle situationer, der altid må ske. Vi forbereder os til at gennemføre de nye undervisningsplaner, der skal gælde fra næste skoleår. Pla-

ner, der er udarbejdet efter ønske fra husholdningsskolerne, der gerne ser planerne fra 1946 revideret. Mange vil studse over »planerne fra 1946« og spørge, om de ikke er ændret siden? Jo, meget væsentligt. Skolens nuværende planer ligger meget nær de kommende i de fleste fag, men der skal suppleres på nogle områder og tilpasses efter eleverne og skolens rytme.

Det er en god hjælp for skolerne, der skal gennemføre planerne, at der af undervisningsministeriets husholdningsudvalg og specielt af husholdningsinspektør fru Hanne Søndergaard (og herfra forstander Dam) er gjort så stort et arbejde, at planerne nu er færdige og der i vinterens løb vil blive holdt instruktionsmøder inden for hver faggruppe.

Sommeren og efteråret 1967 vil vi mindes som lys og solrig – ja, med sol og megen glæde.

De 3 mdr.s elever var gode repræsentanter herfor – en blandedt buket, der kom fra alle landsdele, også fra Færøerne; at Kjellun kom fra Norge og Marie-Louise fra Sverige gav ekstra farve. Det var så naturligt, at holdet ved St. Hansfesten gav lærer Niensens »Blomstervise« liv og lod sommerens blomster vokse op og udfolde sig, hver i sin pragt.

Til 3-mdr.s kursus melder sig fortrinsvis piger, der har nogen huslig oplæring i hjem eller fra kursus; det var også tilfældet for januarholdet, hvoraf nu 3 er i seminariets 1' klasse, 3 økonomaelever, og sikkert alle på vej mod et bestemt mål, som det korte ophold her var et led i.

At det næste mål er lige forude, mærkedes også for majholdet; hver dag er kostbar og må udnyttes fuldt ud for at få så stort fagligt udbytte som muligt. Samtidig må der være tid til at dyrke kammeratskabet og nyde fritiden; om sommeren giver haven gode muligheder herfor. Der skal også være tid til at besøge forskellige virksomheder – f. eks. en heldagstur til København med besøg på en tekstilfabrik, FDBs møbler og prøvekøkken, Byggecentrums udstilling af køkkenelementer o. m. a.; at det i sommer netop passede bedst den dag, da København fejrede sit 800 års jubilæum med det lange kaffebord gennem Strøget, var en ekstra oplevelse.

Men tre måneder går hurtigt. Ved en hyggelig sammenkomst med så mange forældre, der havde lejlighed til at afhente deres døtre, måtte vi sige farvel – og siger igen tak for, at I kom, bragte liv og glæde med jer; jeg håber, I må have evne til at sprede lys og tilfredshed om jer i fremtiden.

Den korte pause mellem holdene blev brugt til at pudse op hist og her, men navnlig i systuen.

Så kom de 8-mdr.s – også denne gang var der indslag fra Færøerne og Norge.

De kom lidt forsigtige, vel også beklemte, måske endda lidt ensomme, da tingene var anbragt på værelserne og forældrene var taget af sted; nu var de ladet ene tilbage med en ukendt kammerat, som de skulle dele værelse med de næste otte måneder – en lang tid at se frem til.

Men de var også frimodige og tillidsfulde og fandt hurtigt sig selv og blev kammerater.

Et kursus på otte måneder giver mere ro over undervisningen end tre måneder; der kan tages flere emner med, der er mere tid til øvelser og selvstændige opgaver, ro, men ikke stilstand – hver dag må udnyttes.

Eleverne er yngre, men alligevel målbevidste og ønsker at bruge tiden, de har fået her, til dygtiggørelse, før de går ud til større krav.

Kan en husholdningsskole udfylde nogle af de behov, en pige har i 17–18 års alderen? Ja. Eleverne kommer fra en eksamensskole, hvor der ikke har været plads til de huslige fag siden 6'–7' klasse; denne undervisning giver en grund at arbejde videre på og kan hurtigt friskes op. De er modnet gennem skole og hjem, men længes efter at stå på egne ben og få eget ansvar; dette må ske gradvis, og hertil kan undervisning, samvær og kammeraterne være til hjælp.

Vi, der har fået vort arbejde på en husholdningsskole, må ind imellem have tro og tillid til, at den opgave, de frie skoler har haft det sidste århundrede, også har noget at bringe de næste generationer, når vi prøver at følge med i den tid, vi lever i, og de krav, der stilles. Selv om meget ændres, er der

megen grundlæggende viden, der altid er gældende og kan tilpasses sin tid, også fremtiden.

Vi må gennem vor undervisning være med til at dygtiggøre de unge, så de bedre magter dagligdagen, livets hverdag, både tidsmæssigt og økonomisk, ja, menneskeligt, helst medmenneskeligt, gøre dem selvstændige, men aldrig sig selv nok.

Jeg vil slutte med en tak til hjemmene for, at de viste os den tillid at sende deres bedste, døtrene.

Sofie Larsen.

1. april havde frk. Højer og frk. Jonna Nielsen arrangeret en lille hyggelig formiddagssammenkomst i skolekøkkenet for at markere de mange års samarbejde (frk. Højer 22 år, frk. Nielsen 10 år).

Disse mine to »departementchefer« har været skolen og mig en uvurderlig hjælp. Mester Erik – fru Anna Eriksen, min »provo« i ordets bedste betydning – venskab gennem 46 år, heraf ca. 20 år som nu, aldrig svigtende hjælper på Gl. Ankerhus.

Folmer og Nico Dam min »tryghed« – jeg vidste, hvor jeg kunne henvende mig, om noget skulle knibe på den ene eller anden måde. Hr. og fru Nedergaard, der allerede nu har været så længe på Ankerhus, at man kan vente en vis forståelse hos dem – ønsker, De må få megen Ankerhus-glæde i tiden, der kommer. Ras – Thea Rasmussen, som jeg har haft en vis samhørighed med fra barndommens dage, og som tit har været en hjælp, direkte eller indirekte. Møster – fru Eliasson, som har »stået fadder« til både store og mindre dage på Ankerhus og derigennem også været en god støtte.

Og endelig frk. Sofie Larsen – ønsker, De må blive glad for tilværelsen her. Tak, at De ville fortsætte.

M. L.

Nordisk Husholdningshøjskole

Tilbageblik og status 1967

Tanken om en videnskabelig uddannelse i husgerning blev formentlig i Danmark først bragt til udtryk af Dansk Kvindesamfunds pionerer omkring århundredskiftet. Den mødte på dette tidspunkt ingen forståelse i befolkningen og hos myndighederne. Alligevel gjorde *Birgitte Berg Nielsen* et tilløb til at give husholdningslærerindeuddannelsen på hendes husholdningsseminarium i Forhåbningsholms Allé en naturvidenskabelig baggrund ved at lade de studerende på seminariet deltage i Landbohøjskolens undervisning i naturfagene i et år udover de to år, de gik på seminariet. Et ikke ubetydeligt antal husholdningslærerinder fik således i de 15 år fra 1907 til 1922 en treårig uddannelse, men selv om landbohøjskoleåret var værdifuldt, kunne uddannelsen som sådan ikke betragtes som videnskabelig, og da de tre husholdningsseminarier i 1922 blev statsanerkendte med en toårig uddannelse og en afsluttende eksamen med af undervisningsministeriet beskikkede censorer, bortfaldt B. B. N.s særlige ordning.

Allerede i 1933 fremførte Dansk Kvindesamfunds Århuskreds med seminarielærerinde frk. *Hulda Pedersen* som utrættelig og ypperlig talsmand et forslag om oprettelse af et husholdningsvidenskabeligt fakultet ved det nyoprettede Århus Universitet. Det lykkedes hende at interessere ikke blot husholdningsorganisationerne, de husholdningspædagogiske foreninger og husholdningsseminarierne, men også Århus Universitets bestyrelse og – især – professorerne *Carl Krebs* og *Knud Faber* for planerne. Der blev nedsat et landsudvalg, som afgav sin første betænkning i maj 1934, men for øvrigt fortsatte arbejdet, dels med at skabe forståelse og sympati for sagen, dels med at skaffe penge til en undervisningsbygning og et kollegium. I 1942 udarbejdede et fællesudvalg med Knud Faber som formand en »Betænkning om oprettelse af en videnskabelig husholdningshøjskole i tilknytning til Århus Universitet«, hvori der dog også blev stillet forslag om en kursusvirksomhed til

videreuddannelse af husholdnings- og skolekøkkenlærerinder. Kun det sidste forslag blev realiseret, idet »Specialkursus i Husholdning ved Århus Universitet« oprettedes i 1946. Noget husholdningsfakultet blev der ikke tale om, men specialkursernes forstander, professor *Skuli V. Gudjonsson*, tænkte sig en fællesnordisk løsning og opfordrede sammen med formanden for »Nordisk Samarbejdskomité for Husholdningsundervisning« (Folmer Dam), i 1950 undervisningsministeriet til at tage initiativet til oprettelse af en Nordisk Husholdningshøjskole.

Dette initiativ, som tiltrådtes af specialkursernes repræsentantskab, førte i 1953 til nedsættelse af et sagkyndigt internordisk udvalg, hvori undervisningsministeriets kommitterede i skolesager, fru *E. Torkild-Hansen*, husholdningsinspektør fru *Ulla Pedersen* og professor *Gudjonsson* repræsenterede Danmark. Da sidstnævnte døde i 1955, indtrådte hans efterfølger som forstander for specialkursus, professor *F. Schönheyder*, i udvalget, som afgav betænkning med et positivt forslag til oprettelse – og opførelse – af en Nordisk Husholdningshøjskole.

Betænkningen drøftedes ved det 7' nordiske undervisningsministermøde i Stockholm 1957, som overdrog det norske undervisningsdepartement at foretage en bearbejdelse af forslaget. Denne blev forelagt ved det 8' undervisningsministermøde i 1959, hvor det besluttedes at nedsætte en ny, sagkyndig komité bestående af to sagkyndige fra hvert af de nordiske lande under forsæde af ekspeditionschef *Leif Wilhelmsen*, Norge. Kommitteret fru *E. Torkild-Hansen* og professor *F. Schönheyder* repræsenterede Danmark også i denne nye komité, som i efteråret 1960 indstillede til de nordiske regeringer, at der oprettedes en *immateriel* fællesnordisk husholdningshøjskole med i det mindste fire linjer, nemlig en ernæringslinje, som foresloges henlagt til Johan Throne Holsts Institut for Ernæringsforskning ved Oslo Universitet, en tekstlinje, som man foreslog oprettet ved Chalmers Tekniska Högskola i Göteborg, en økonomilinjje, som Århus Universitet skulle have, og en teknisk linje, som man også tænkte henlagt til Danmark.

Indstillingen blev i 1961 godkendt af regeringerne i de fem nordiske lande, og der bevilgedes midler (80.000 n.kr.) på de

årlige finanslove til finansiering af arbejdet med planernes virkeliggørelse, som blev overdraget en bestyrelse (norsk: styre; svensk: styrelse), bestående af to af de respektive undervisningsministre udpegede medlemmer fra hvert af de fire lande Danmark, Finland, Norge og Sverige og et medlem fra Island. Formandshvervet blev for den første treårige periode overdraget fhv. statsråd, prof. *Birger Bergersen*, Norge, og styret holdt sit første møde i Oslo i september 1962. De danske medlemmer af styret blev professor F. Schönheyder og Folmer Dam, fra 1963 med seminarirektor *Gustav Nedergaard* som suppleant for sidstnævnte og som rådgiver vedrørende tekniklinjen. I 1967 indtrådte Nedergaard i styret i stedet for Dam. 1964 afløste *Birger Öhman*, Stockholm, professor Bergersen som formand for styrelsen.

Styrelsens forslag til vedtægter for NHH blev godkendt ved det nordiske undervisningsministermøde i 1963, og i september samme år påbegyndtes uddannelsen til Nordisk Husholdningskandidat på tekstillinjen ved Chalmers Tekniska Högskola under professor *Tryggve Eeg-Olofssons* ledelse. 3 år senere stod en smuk og velindrettet nybygning ved Johan Throne Holsts Institut for Ernæringsforskning færdig til at modtage det første hold på ernæringslinjen under professor *Ragnar Nicolaysens* ledelse. De første Nordiske Husholdningskandidater i tekstil-lære er dimitteret, og om 1½–2 år vil de første NH'er i ernæringslære være en realitet.

Medens Sverige og Norge således har indfriet deres forpligtelser, er Danmark sakket agterud. Årsagen er, at Århus Universitet efter tre års forgæves forhandlinger definitivt afslog at huse økonomilinen. Styrelsen henvendte sig derpå til Københavns Handelshøjskole, hvis rektor, professor *Jan Kobbarnagel*, og flere af hans nære medarbejdere viste sagen interesse og velvilje. Et sagkyndigt udvalg, nedsat af styrelsen, arbejder nu intensivt med forslag til studieplan, og det ser i øjeblikket ud til, at studiet på økonomilinen vil kunne påbegyndes ved Handelshøjskolen til september 1968, idet undervisningsministeriet har ydet projektet uforbeholden støtte. At vi danske også på

dette område kommer ind som en flot nummer sjok, gør nu ikke så meget, når blot vi ikke bliver sorteper!

Forslaget om at henlægge tekniklinjen til Århus Teknikum eller anden dansk højere læreanstalt strandede på modstand i undervisningsministeriets tekniske råd. Da man imidlertid på Chalmers Tekniska Högskola havde haft gode erfaringer med tekstillinjen, tilbød denne læreanstalt også at modtage teknisk linje under forudsætning af, at de fornødne bevillinger kan skaffes. Herom er der nu indgivet ansøgning, og det er overvejende sandsynligt, at denne linje – som oprindeligt blev foreslået fra dansk side – kan påbegyndes til september 1969 ved CTH og – i al fald de første år – under samme ledelse som tekstillinjen. Dette rummer visse fordele. Visse grundfag kan de to linjer læse sammen, og de udgør tilsammen en større gruppe blandt højskolens mange andre studerende.

Den akademiske husholdningsuddannelse er altså en kendsgerning. Dette betyder først og fremmest, at fagområdet husgerning og forbrugerkundskab nu, som alle andre større fagområder, har en akademisk uddannelse til rådighed og mulighed for til denne at knytte en forskning, som hidtil har været forbeholdt de få egentlige forsøgsinstitutioner inden for området. At dette vil styrke fagområdets omdømme i befolkningen og dets slagkraft i undervisnings- og oplysningsarbejdet må anses for givet. Men – for der er naturligvis et men – betydningen af dette fremskridt, af denne gamle drøms virkeliggørelse, vil afhænge af såvel tilgangen til studiet som af uddannelsens kvalitet. Da dette sidste er i gode hænder, bliver det både kvantitativt og kvalitativt tilgangen, der afgør foretagendets skæbne.

Principielt kræves der af de studerende ved ernærings-, tekstil- og tekniklinjen såvel matematisk eller biologisk eller samfundsøkonomisk studentereksamen som husholdningslærerindeksamen eller husgerningslæreruddannelse (fuld skolekøkkenlæreruddannelse), på tekstillinjen dog uddannelse som tekstiltlærer eller de to førnævnte pædagogiske uddannelser. Ansøgere med disse kvalifikationer har første ret til optagelse. Der er imidlertid adgang til studiet også for studenter af de nævnte kategorier uden nogen husholdningspædagogisk uddannelse,

men de kan ikke få titlen Nordisk Husholdningskandidat, medmindre de efter aflagt eksamen gennemgår en af styrelsen godkendt sådan supplerende uddannelse. Også husholdningslærerinder og husgerningslærere, som ikke er studenter, kan optages, dersom de over for de udvalg, der på styrelsens vegne gennemgår ansøgningerne, kan dokumentere, at de i fagene matematik og fysik har erhvervet sig kundskaber, der svarer til studenternes.

Da de fleste danske og svenske husholdningslærerinder i modsætning til de norske og finske ikke er studenter, betyder optagelsesbetingelserne på de tre nævnte linjer en væsentlig begrænsning af antallet af studerende fra Danmark og Sverige og især for Danmarks vedkommende. Dette har da også givet sig udslag i, at der indtil nu kun er optaget 1 – skriver een – dansk husholdningslærerinde på NHH, nemlig på ernæringslinjen. Vanskeligheden for husholdningslærerinder og husgerningslærere uden studentereksamen ligger ikke så meget i at skaffe sig de fornødne kundskaber i matematik og fysik som i at få aflagt en prøve i disse fag, der kan godtages af styrelsen. Det er efter undertegnede F. D.s opfattelse af afgørende betydning for NHH's succes som fællesnordisk foretagende, at der skabes egnede studie- og prøvemuligheder for ansøgere, der ikke er studenter, og det må være en opgave, som ikke blot NHH's styrelse, men også de husholdningspædagogiske foreninger bør sætte meget ind på at løse. Det skulle her i landet ikke være ugørligt at arrangere et kursus som det nævnte blot på grundlag af de nye love om ungdomsundervisning og fritidsundervisning eller i forbindelse med teknisk forberedelseseksamen, eller måske ad helt andre veje. Men noget må der gøres, hvis vi ikke på dette område skal stå som et U-land. Når til sin tid »højere forberedelseseksamen« bliver adgangsbetiugelse for alle lærerskoler i Danmark, løser problemet formentlig sig selv, men indtil da må vi finde en løsning.

Ved Københavns Handelshøjskole og derfor til NHH's økonomilinje er studentereksamen ikke nogen absolut betingelse, idet matematik indgår i højskolens undervisning for de studerendes vedkommende, som ikke i forvejen har tilstrækkelige

kundskaber i dette fag, men realister skal dog bestå en adgangsprøve, hvortil forberedelse gives på handelsskolerne rundt om i landet. Det vil derfor – i al fald indtil videre – være lettere for danske husholdningslærere at blive optaget på økonomilinjen end på de øvige linjer, og da netop forbrugerkundskab og familiens økonomi er højaktuelle emner, skulle denne linje kunne tiltrække relativt mange studerende. Men skal den i gang til september 1968, hvad det tegner til, er det ikke for tidligt at bestemme sig *nu*.

Undervisningen er på alle højskolens linjer vederlagsfri. Til dækning af opholdsudgifterne kan danske studerende søge stipendier og lån gennem Ungdommens Uddannelsesfond ved de danske styrelsesmedlemmer. Studietiden er på ernærings-, teknik- og tekstillinjerne 2^{1/2}-3 år, på økonomilinjen 3 år. En del fag læses sammen med andre studerende, medens andre fag læses særskilt. Prøver i fagene ordnes efter regler godkendt af styrelsen, og det er også styrelsen, der udsteder afgangsbrevet.

Hvad kan man så opnå, når man er Nordisk Husholdningskandidat? Ja, foruden den dybe personlige tilfredsstillelse, der ligger i virkelig at beherske et speciale inden for fagområdet, vil uddannelsen utvivlsomt give adgang til topstillingerne såvel inden for undervisnings- og oplysningsarbejdet som inden for forskningen. Dertil kommer, at NH-kandidaterne bliver vel kvalificerede som U-landshjælpens tekniske og ernæringsmæssige hjælpeprogramers mere betroede medarbejdere, og desuden giver en finsk undersøgelse et godt grundlag for tillid til, at erhvervene i betydelig udstrækning vil få brug for mennesker med NHH's certifikat. Man bør også se i øjnene, at kun den hidtil herskende mangel på højt kvalificerede lærere er årsag til, at man på lærerskolerne har set sig nødsaget til at beskæftige lærerkræfter, hvis uddannelse egentlig ikke har sigtet på det højere niveau, til samme lønninger som gymnasielærere med en 5-årig universitetsuddannelse bag sig. Dette forhold er i længden uholdbart, og når lærerknapheden på en række felter om nogle år er en saga blot – hvad enhver kan se – vil konkurrencen om de bedste stillinger, hvortil lærerskolernes utvivlsomt hører, blive knivskarp. I øvrigt må man gå ud fra, at NH-

kandidater hvad lønninger og andre ansættelsesvilkår angår vil blive ligestillede med andre akademikere. Og måske vil helt nye perspektiver åbne sig for den nye, særprægede gruppe.

Hvo intet vover, intet vinder. Det har vi på Ankerhus stedse erkendt. Jeg håber, at mange af vore tidligere elever – for ikke at tale om vore nuværende – i alt fald vil henvende sig til et af de danske styrelsesmedlemmer om udførlige oplysninger, og at en del af dem så går i gang med uddannelsen. Vi er vel ikke ringere end vore nordiske arbejdsfæller – eller er vi?

Folmer Dam.

Lærerne på det ganske Ankerhus sender hilsen og ønsker godt nytår.

*Eli Laudrup. Thea Rasmussen. Karoline Buckhøj. Krista Laursen.
Ester Pedersen. Henny Langkjær. Mary Sibbern. Ingrid Krabbe Larsen.
Olav Nielsen. Else Hansen. Britta Lambæk Nielsen. Ellen M. Hansen.
Nico og Folmer Dam. P. F. Truelsen. A. C. Øst. Ellinor og Aage Hovmand.
Ilse og Knud Færch. Gunhild Ørnstrup. Inge Møller. Karen Clausen.
Hanne Poulsen. H. P. Frederiksen. Henny Bjerre Christensen. Ein. Blach.
Anna Eriksen. Ingeborg Højer. Jonna Nielsen. H. C. Olsen.
Sven Olsen. G. Goeskjær. Gerda Mayntzhusen. Ellen Frydenlund.
Margaret Lauridsen. Sofie Larsen. Else og Gustav Nedergaard.*

— sammen med

*Agnes Eliasson. Marie Broholm. Marence Tarp. Ingrid Saxtorph.
Julle og S. A. Lundgaard.*

HAVEARBEJDE ER SUNDT

Havebrugskonsulent Gerda Mayntzhusen, Roskilde, som har overtaget undervisningen i havebrug efter fru A. Eliasson, har bidraget til elevskriftet med denne artikel:

De store udstykninger, der sker i dag, har været medvirkende til, at parcelhus- og sommerhushaverne er kommet i rampelyset. Som havebrugskonsulent er der rig lejlighed til at følge udviklingen i have dyrkningens interesse.

Under og efter anden verdenskrig skulle alle være kartoffeldyrkere, men i dag har haven helt andre formål.

Havens formål er først og fremmest rammen om hjemmet. For nogle år tilbage var arealerne større og skulle rumme både frugt- og køkkenhave samt opholdshave. Den sidste var nærmest til pynt. I dag omfatter en tredjedel af haven beboelse, carport og parkering, mens resten skal være tumleplads for børnene og opholdshave for den øvrige familie. Køkkenhaven er indskrænket til en slags krydderihave, der kan rumme det vigtigste »grønne drys«. Man kan lettere købe sig de øvrige grønsager på dåse, i frosset eller frisk tilstand. Men de færreste har også tid til at dyrke grønsagerne på grund af, at begge ægtefæller er udearbejdende. Desuden er eller bliver de små have for tilgroede, så det er umuligt at få en virkelig god kvalitet af de grovere grønsager. Endelig kan man også regne med, at de fleste haveejere på de nye parceller er ganske uerfarne, aldrig har haft med jord at gøre og ikke kender til den store fornøjelse, der er ved at hente de første tidlige kartofler, friske jordbær o. s. v. Men det er jo sådan her i tilværelsen, at der er mange, der overkommer mere end andre. Og den haveejer, der har høstet nogle års erfaring, indretter sig både med køkkenhave, drivbænk og drivhus, mens andre bliver plantesamlere.

Haven bliver i dag mere end nogensinde betragtet som et rekreativt område, hvor hvert familiemedlem er optaget af at dele arbejdet mellem sig og bagefter hygger sig sammen i »Udestuen«.

Havens inddeling i dag er mere kompliceret, idet planteinteressen er meget større end hidtil. Der skal indrettes forskellige vækstmuligheder for de mange plantearter. Man skal kunne opleve noget, når man går tur i haven.

Børnene skal ikke alene have en speciel legeplads eller egen havelod, men de skal kunne lege rigtigt i haven. Den enkle firkantede græsplæne indrammet af træer og buske, der står og slås om pladsen langs med skellene, er ved at være en saga blot. Der skal være græsstier ind imellem grupperne. Plænen skal være så stor, at den både kan bruges til fodbold, badminton o. s. v.

Haven bliver i dag brugt til virkelig hvileplads. Terrassen og hyggekrøge spiller en overordentlig stor rolle. Udestuen, atriumgården, bålplads, el-belysning og el-varme er snart en almindelig installation.

Men hvordan med landmandens have? Den danske landbohave er et privilegium. Intet andet land kan præsentere så mange smukke landbohaver som Damark. De mange smukke træer, gårdene er omgivet af, er en stor naturværdi i det danske landskab, som ikke kan lovprises nok. Interessen for at vedligeholde landbohaven er meget stor, og man imponeres ved at opleve den store energi, der ofres på dette område. Det er som regel husmoderens stolthed at kunne fremvise sin have. Takket være maskinkraftens hjælp nås der mere end ventet. Tilrettelæggelsen af det huslige arbejde spiller naturligvis en stor rolle, og lysten driver værket. Er børnene først nået skolealderen, er der mere tid til haven. Her slappes der af ved havearbejdet. Køkkenhaven er naturligvis blevet indskrænket til mindre areal, fordi husholdningen er blevet mindre. Man dyrker de grønsager, man har held med, eller snarere som jorden egner sig til, og særlig de produkter, man vil have i frostboksen — og det er ikke småting. Familien samles om ærtebælgning; ofte er jeg blevet præsenteret for mere end 50 pakker. Det vigtigste er dog, at husmoderen har et absolut positivt resultat af sin arbejdsindsats og nydt den rekreation, der har været forbundet med arbejdet.

Hvad angår landbohavens anlæg som opholdshave, er man indstillet på at rationalisere så meget, man kan. Man må give afkald på de store staudede og indrette sig som i de mindre haver med en gårdhave, der kan rumme en del blomster for øjet. Blomster til afskæring må anbringes mere rationelt i rækker i køkkenhaven.

Busketterne må gøres tættere, og den overflødige ekstra gravning om efteråret imellem buskene må afskaffes. Der er igennem årene fjernet alt for meget god muld fra haverne ved den pertentlige efterårsrengøringsmani. De kræfter, der bruges her, bør bruges på udtynding af buskene, der trænger til grenfornyelse og foryngelse.

Men uanset om haven er stor eller lille, stilles der de samme krav til plantedyrkningen, og her er der gjort store fremskridt. Alle går i gang med den indstilling, at skal der høstes noget, må der gødes. Man går ikke af vejen for at forbedre jorden ved tilførsel af nye muldgivende stoffer, der kan lette arbejdet fremover. Man anvender plastfolien for at fremme jordbær-, kartoffel- og agurkedyrkningen. Plasticdækning til hæmning af ukrudtsbestanden har mange fundet var lettere end at slå med kvikgræs eller lignende besværligt ukrudt.

Havearbejdet giver mange glæder og må betragtes som et rekreativt gode. Det er den bedste sovemedicin. Det er for alle indendørsbeskæftigede en god afslapning efter dagens arbejde. Enlige mennesker finder også deres glæde og trøst ved at »snakke« med planterne, få dem til at gro mellem hænderne.

Gå ud og plant et træ — det er sundt for Dem selv og for samfundet.

Gerda Mayntzhusen.

Nye undervisningsplaner for husholdningsskolerne

Et led i historien

Efter et grundigt forarbejde i undervisningsministeriets husholdningsudvalg – i et særligt *arbejdsudvalg* bestående af rektor Ella Såby, forstander Elsebet Brandt og inspektør Hanne Søndergaard, i Foreningen af husholdningsskoler, samt endelig i direktoratet og departementet – er en ny *bekendtgørelse* og et nyt *cirkulære* om undervisningen på de godkendte husholdningsskoler nu blevet en kendsgerning.

Undervisningsministeriets bekendtgørelse af 10. juli 1967 og samme ministeriums cirkulære af 15. september 1967 skal fra 1. september 1968 danne grundlag for skolernes fremtidige undervisning.

Hvad rummer så disse bestemmelser?

Først og fremmest må det nævnes, at der er tale om *to kursustyper*, kursus A og kursus B, der hver bygger på forskellige forudsætninger.

Kursus A er et *begynderkursus*, d. v. s. at det bygger på husgerningsundervisningen i folkeskolens 6'-7' klasse, medens kursus B er et *videregående* kursus, byggende på 8'-9' klasses husgerningsundervisning, på »Moderne husførelse« i ungdomsskolen eller lignende kurser på efterskoler og andre skoleformer.

Der er altså tale om, at husholdningsskolerne søger at placere sig inden for det mønster, der består med hensyn til husgerningsundervisning i øvrigt, og at placeringen skulle *fuldende* mønsteret.

Kursus A er et 5-mdr.s kursus, der med fordel kan udstrækkes til 8 mdr. uden at ændre karakter som begynderkursus.

Kursus B er et 3-mdr.s kursus, der tænkes *linjedelt* i grundfag og særfag, hvilket også er nyt og sikkert vil volde en del spekulationer for de enkelte skoler – specielt de mindre skoler med beskedent elevtal.

I det forberedende arbejde havde man planer om en *tredie kursustype*, kursus C, der skulle være et kort kursus, f. eks. som feriekursus på 14 dage for unge ægtepar, studerende o. m. a.

Desværre måtte dette kursus udgå af planerne, idet der endnu ikke er lovhjemmel for afholdelse af sådanne kurser som tilskudsberettigede. Det kommer forhåbentlig sammen med en snarlig lovændring; jeg tror, det vil være en vældig inspiration for skolerne, og mon ikke der er behov for denne kursusform?

Kursusplanernes indhold

Jeg skal ikke trætte årsskriftets læsere med lange udredninger og de enkelte fag, der figurerer i cirkulæret, men henvise de særligt interesserede til selvstudium.

Det følgende bliver derfor en meget kortfattet oversigt over kursernes indhold og inddeling af fagene.

Kursus A (begynderkurset) inddeles i:

- I. kostlærefag, der optager ca. 37 pct. af timerne.
- II. familie- og samfundsfag, der optager ca. 27 pct.
- III. husligt arbejde med tekniske fag, der optager ca. 29 pct.
- IV. planlægning og organisation, der optager ca. 7 pct. af det samlede timetal på 5-mdr.s kurset, i alt 596 timer.

Skal man groft skitsere ændringen fra de tidligere planer for 5-mdr.s kurser, må det bemærkes, at der er *færre* timer til *madlavning*, *flere* timer til *familie- og samfundsfag*, *flere* timer til økonomi og forbrugerorientering, samt endelig at der figurerer mange *enkeltfag* inden for de enkelte *faggrupper*, således at selv små fag som mikrobiologi i kostlæregruppen med 8 timer og bibliotekslære i familie- og samfundsfaggruppen med 6 timer er opført som selvstændige fag.

Kursus B (det videregående kursus) inddeles i:

Grundfag: I. husførelse; II. økonomi; III. hygiejne; samt IV: andre fag.

Disse grundfag tænkes at optage 226 af i alt 363 timer på et 3 mdr.s kursus.

Særfag: Her kan der *vælges* mellem: I. ernæring og teknik; II. familie og bolig; III. tekstilkundskab og syning.

Særfagene tænkes at optage resten af de 363 timer, nemlig 137.

Det må også her nævnes, at hver af de anførte faggrupper består af et antal *enkeltfag*, og dette gælder både grundfag og særfag.

Hvordan dette videregående kursus kommer til at virke i praksis, afhænger af flere ting, blandt andet:

1. kommer der elever med de forudsætninger, som kurset bygger på?
2. kan den enkelte skole tilbyde flere særfagsgrupper?
3. kan disse kurser komme til at danne et led i en huslig *erhvervsuddannelse*?

Der er mange perspektiver – men også mange problemer – forbundet med kursus B.

Timetal og elevtal

Der regnes med et ugentligt timetal på *mindst* 33 timer – det vil sige, at de i cirkulæret anførte timer kan opnås med 33 ugetimer for eleverne, således at der *oven på* de 33 timer kan lægges andre almindennende fag efter den enkelte skoles ønsker og behov.

Det *ønskelige* elevtal i en klasse fastsætter *bekendtgørelsen* til 24 og nævner, at det ikke bør overstige 36.

Under de enkelte fag er der tale om opdeling i halve og fjerdedels klasser, d. v. s. i grupper på 12 og 6 elever, respektive 18 og 9.

Tallene er retningsgivende, men gennemførelse af dette princip medfører automatisk krav til lokaler og lærerkræfter – altså et spørgsmål om penge og fornødne lærere.

For at slutte med begyndelsen skal det nævnes, at *formålsparagraffen* i bekendtgørelsen siger: *at husholdningsskolen under stadig hensyntagen til den aktuelle familie- og samfundsstruktur skal søge at uddanne elever til at varetage hjemmets opgaver.*

Der sigtes altså imod det aktuelle, mod familien og samfundet – mod elever, ikke nødvendigvis piger –, mod varetagelse af hjemmets opgaver og ikke imod noget specielt erhverv.

Cirkulæretes bestemmelser er *vejledende retningslinjer* for husholdningsskolerne, og det vil fortsat afhænge af den enkelte skole og dennes lærerstab, hvor megen god undervisning og udviklende beskæftigelse der kan bydes på.

Så langt er alt måske godt – men et lille skår i glæden er det unægteligt, at fremkomsten af de nye bestemmelser falder sammen med en stagnation og tilbagegang i elevtallet på husholdningsskolerne, og derfor ser mange skoler frem til det næste skridt i denne sag: revision af *loven om husholdningsskoler*, og håber naturligvis, at en sådan revision kan stimulere tilgangen ved at forbedre de økonomiske betingelser for såvel skolerne som eleverne.

Gustav Nedergaard.

ET ALIBI

Man skal jo have sit alibi i orden – derfor vil jeg også fremkomme med mit, da det jo har ændret sig lidt, siden vi sidst sendte årsskrift ud, idet jeg har følt det rigtigst at følge »tidens løsen« og lade en yngre overtage mit embede på Gl. Ankerhus.

Det er på mange måder en forandring, som sådan set går én til marv og ben – men dejligt, at jeg stadig må og kan bevare en vis kontakt med ungdommen, den som jeg hele mit voksenliv har beskæftiget mig med. Siden jeg fik min uddannelse i 1923, har jeg (bortset fra små afbrydelser) haft med unge piger at gøre gennem husholdningsundervisningen. I maj 1931 fik jeg overdraget Gl. Ankerhus, som jeg fik lov til at drive sammen med Mor Magda (fru Lauridsen), til hun døde – og derefter til april 1963 i »ledtog« med seminariet, d. v. s. i ca. 40 år har jeg haft med over tusind forskellige piger at gøre; det kan man ikke helt løsrive sig fra igen.

Så velkommen, alle yngre eller ældre tidligere elever, til at få en lille mindesnak – også med fru Eriksen – når jeres vej falder forbi Gl. Ankerhus.

Margaret Lauridsen.

Ankerhus'er i London og Tyskland

Jytte Kærgård fra Sorø, dimitteret som husholdningslærerinde i 1965, blandt de første med en 3-årig uddannelse, fortæller her om sine oplevelser som dansk medarbejder ved »Danish Food Center« i London og om sit nuværende arbejde for Mejerikontoret i Tyskland.

Den 1. maj 1966 tiltrådte jeg en stilling som husholdningslærerinde ved »The Danish Food Centre« i London. Det består af en restaurant, hvor der sælges smørrebrød, samtidig er det en delikatesseforretning, hvor man kan købe danske specialiteter såsom bacon, kød- og fiskekonserves samt ost og smør. Ligeledes findes her også kontorer for danske landbrugsprodukters oplysningstjeneste i England, og det var nærmest her, jeg skulle udfolde mine kræfter.

Denne oplysningstjeneste har man haft i mange år i London, men først i 1961 fandt man på at åbne en smørrebrødsrestaurant for derigennem at skabe større interesse om de produkter, der eksporteres til England.

For Londons befolkning var det mærkeligt pludselig at blive præsenteret for sandwiches, der var åbne og ikke lukkede, som de plejede at spise dem. Derfor blev man også nødt til at gøre lidt propaganda, og det skete i form af en demonstration 2-3 gange om ugen, udført af en dansk husholdningslærerinde.

Restauranten blev simpelthen lukket, og man demonstrerede smørrebrød, bagte wienerbrød og lavede rødgrød med fløde samt andre danske specialiteter. Men efter 2 års forløb var der naturligvis ikke mere behov for sådanne demonstrationer, og importen af danske husholdningslærerinder hørte op.

I mellemtiden havde man på 6. etage bygget et kombineret prøvekokken og kontor, hvor man ansatte engelsk *home economist*, som så skulle beskæftige sig med afprøvning af nye opskrifter, fremstilling af brochurer, demonstrationer i husmoderforeninger og på skoler, samt forestå ledelsen af det rent husholdningsmæssige på 2-3 danske udstillinger om året. Det var naturligvis meget arbejde for én person, og det var heller ikke altid nemt for hende at besvare danskere, bosat i England, når

de ringede og spurgte, hvordan det nu var, man lavede »Bondepige med slør«. Da jeg skrev og spurgte, om de havde brug for en dansk husholdningslærerinde, øjnede man straks det ideelle i at dele arbejdet til to personer, nemlig en dansker og en englænder.

Jeg havde aldrig været i England før, derfor læste jeg forinden al mulig litteratur om England og om London især, så jeg nu også vidste lidt om den befolkning, jeg skulle over og prøve på at forstå – og tale med. Mit engelsk var efterhånden svundet ind til noget ret minimalt, og efter hvad jeg ellers fik med af gode ord på vejen, stod Liverpool Street Station i London for mig som noget af det værste på denne jord. Nok var der beskidt, men dog alligevel charmerende, og da jeg senere kørte gennem gaderne i den taxa, som skulle bringe mig til mit hotel, var det, så mit hjerte slog ekstra hurtigt af bare begejstring.

Den første uges tid gik med at akklimatisere sig, og jeg skal ærligt indrømme, at jeg blev noget hed om ørerne, da jeg mærkede, hvor lidt engelsk jeg egentlig kunne.

Næste rejse gik til Manchester, hvor vi deltog i en international fødevarerudstilling. Her havde vi blandt andet arrangeret et demonstrationsteater med plads til 50 personer, og efter at have været i England i 10 dage blev jeg bedt om at holde demonstrationer. Man syntes, det kunne være så morsomt med en, der talte lidt med accent. Jeg skal love for, at publikum fik hørt engelsk med accent – jeg holdt ca. 8 demonstrationer om dagen. Jeg viste smørrebrød, ostepanretninger, bagte småkager og lavede varme retter med bacon. Hvis der var et ord, jeg ikke huskede, så holdt jeg bare den pågældende vare i vejret og spurgte, hvad den hed på engelsk – publikum var såmænd så flinke til at hjælpe.

Efter at have opholdt mig i Manchester en måned var sproget ikke længere nogen hindring. Jeg tog nu tilbage til kontoret i London, hvor jeg blev til august. Herefter gik rejsen til Nottingham i Midtengland for at deltage i vor egen udstilling: »At home with the Danes«. Her udstilles dansk møbelkunst,

københavnsk porcelæn, Georg Jensen sølv, samt salg af alle danske fødevarer, der eksporteres til England.

Denne gang demonstrerede jeg ikke, men i stedet skulle jeg drive en restaurant, der hed TIVOLI. Her lavede vi smørrebrød og serverede diverse drikkevarer dertil. Jeg fik 12 engelske medarbejdere – og jeg tror aldrig, jeg har arbejdet så hårdt før. Det var meget svært at oplære englændere til at lave smørrebrød på 3 uger. De 7–800 stk., vi solgte hver dag, skulle gå gennem mine hænder. Bad man en af damerne om at skære en appelsin i tynde ringe, så kunne man være sikker på, at ringene var dobbelt så tykke i den ene ende som i den anden.

Jeg høstede mange erfaringer i Nottingham, og da vi kom tilbage til London, fik min engelske kollega tilbudt en ny stilling, som betød, at hun forlod os. Tilbage blev jeg så helt alene, indtil jeg forlod kontoret i foråret dette år.

Det var en mægtig chance for mig, idet jeg fik lov til at prøve alt og blev meget selvstændig. Jeg rejste stadigvæk over hele

England og holdt demonstrationer i foreninger og på skoler. Ligeledes besøgte jeg restauranter over hele landet, som lavede smørrebrød efter vores mønster. Jeg skulle kontrollere, om smørrebrødet var op til vores standard, og at de anvendte vore produkter såsom dansk rugbrød, smør og kødkonserver.

Ind imellem rejserne fik jeg tid til at lave to nye brochurer, en om bacon og en om Danablu-ost.

Pludselig en dag blev jeg ringet op af »Woman's Own«, et kvindeblad, som ville lave en artikel med Nina og Frederik. Jeg skulle udarbejde madopskrifter til artiklen. Jeg lavede en typisk dansk menu, som blev fotograferet og fik en dobbeltside i bladet.

Min store oplevelse indtraf vel nok sidste år i december måned, hvor jeg af BBCs fjernsyn blev bedt om at lave en udsendelse om dansk jul – eller hvordan vi holder jul i Danmark. Udsendelsen varede såmænd kun få minutter, men jeg havde lavet en rigtig dansk julemiddag, jeg selv var klædt i nationaldragt og blev interviewet om julen i Danmark.

Mit job var ikke alene forbundet med praktisk arbejde; også en masse kontorarbejde hørte med. Planlægning af nye udstillinger, korrespondance med foreninger, skoler og firmaer.

Alligevel kriblede det i min krop i foråret; jeg *måtte* prøve noget andet. Det kostede bestemt store overvejelser at forlade så godt et job, og ikke mindst England, som for mig var blevet mit andet hjem; jeg tror, at de, der har været der, vil forstå mig, når jeg skriver dette.

Jeg arbejder nu for Mejerikontoret i Århus og er for tiden i Tyskland, hvor jeg sammen med min kollega frk. Allis Hansen (dim. 1966) kører i bil over hele Tyskland og Østrig og holder demonstrationer på skoler, hotelfagskoler og i husmoderforeninger.

Har man lyst til at rejse, er der absolut muligheder for danske husholdningslærerinder i udlandet. Man skal bare aldrig tabe modet, når man bliver stillet over for opgaver, man ikke tror at kunne klare, for som hr. Folmer Dam altid sagde: Bare bruge sin sunde fornuft, så går det altid.

Et område af husholdningslærerindens arbejde, hvor jeg følte mig usikker i begyndelsen, var udarbejdelse af opskrifter og madfotograferinger. Det er faktisk et lille studium for sig, og måske kunne man ønske sig at lære noget mere af dette på seminariet.

I det store og hele finder man ud af, at vores uddannelse herhjemme er grundig og alsidig sammenlignet med andre landes, og så længe man kan sige, man er *dansk*, ja, så klarer man sig altid.

Jytte Kærgård.

HISTORISK DAG

Den 24. februar 1967 kunne følgende lille historie læses i dagspressen:

Alle ægte københavnere bør i dag tænke mildt på deres omsorgsfulde bystyre. Det er netop 50 år siden, byen midt under første verdenskrig åbnede sit salg af høkasser. I alt havde man ladet forarbejde 3.000 kommunale høkasser, som blev solgt til borgerne for 2,25 kr. pr. stk. og frit bragt ud.

Fra botanisk udstilling juli 1967

Der sker ting uden mekanik, det ses med vor *botanik*; men hvorledes og hvordan går over vor forstand.

Nyt fra og om gamle elever

Ved generalforsamlingen for to år siden fremkom ønsket om at genoptage »Nyt fra gamle elever«. Ved redaktionens slutning var der dog ikke fremkommet ret meget; vi håber at kunne bringe mere til næste år. Det ville nok være en god idé, om de enkelte hold udnævnte en kontaktperson, som kunne tilsende elevskriftet »nyt om gamle elever«.

H. B. C.

Fra *Guðrun Haarp*, årgang 41, som i snart mange år, ramt af en lammelse, har været lænket til sin seng på plejehjemmet »Bethel« pr. Ans, har sendt årsskriftet et venligt brev. Hun skriver bl. a.: I den forløbne dejlige sommer lå jeg i »drømmesengen« under haveparasollen og nød udsigten over Tange sø og skovene på modsat side. Jeg mindedes de dejlige år på Ankerhus, hvor vi tilbragte mange timer på »Trekanten« eller på plænerne og fik huden brunet. Jeg har også glade minder om havearbejde under »Julie«s ledelse, og jeg mindes, hvordan fru Lauridsen og alle hendes dygtige hjælpere gav os et godt grundlag for vort fremtidige virke, som for mit vedkommende kun blev alt for kort.

— Nu, da det er blevet køligere, opholder jeg mig i min stue, hvor jeg trods min hjælpeløshed aldrig keder mig, da jeg nyder godt af nutidens opfindelser, TV og båndoptager, så jeg kan følge dagens begivenheder, også i de forskellige sportsgrene, som altid har interesseret mig. På båndoptageren har jeg hørt mange bøger, som jeg forhen i mit travle arbejde ikke fik tid til at læse.

Jeg mindes også krigstidens kolde vinter, ÷ 32 grader Celsius i julen 1939, men hygge og godt kammeratskab var der på Ankerhus i de to år, som jeg stadig erindrer i taknemlighed som den bedste tid, jeg har oplevet.

Hilsen til alle kammerater og gode venner fra nær og fjern med tak for den styrke, det giver at føle godhed og hjælpsomhed strømme sig i møde.

Marie Broholm (uddannet 1914), Regensens hyggelige og dygtige husmoder i hele 17 år (fra 1942), er blevet 75 år, men har stadig travlt og får udrettet mangt og meget.

Hvem husker ikke den unge lærer fra årene 1926—29 *Aage Christensen*, som nu har rundet de 70 år — husker ham fra undervisning i fysik, kemi, plantelære m. m. Hans medvirken ved forskellige muntre aftener, hans glimrende sange, og da han redigerede skolebladet »Lillepigetidende«, altid veloplagt. Desværre er han ikke så rask mere.

Inger Marie Guld, den eminente leder af Skolekøkkenundervisningen på Ankerhus fra 1937 — har også passeret en stor festdag, idet hun og hendes mand har fejret deres guldbryllup ved Saxild Strand.

Misse Madsen (dim. 1929), som vi husker som den omhyggelige lærerinde og værtinde for bl. a. skolekøkkenlærerinderne på »gården« (senere omdan-

net til Regensen) fra 1929 har rundet de 75 år, glæder os med sit besøg ved cirka alle årsmøderne.

Johanne Sørensen (dim. 1925) er også en af dem, der har været Ankerhus en god hjælp ved undervisningen 1936—38 — hvor man med respekt husker hendes rolige venlige hjælpsomhed — ja, frk. Sørensen er også fyldt de 75, men er desværre ikke så rask.

Anni Nielsen, Toksværd, clev på Gl. Ankerhus sommeren 1937, markerede sit jubilæum ved at sende sin datter på 3 mdr.s kursus 1967.

Og *Ellen Winther Nielsen*, Gl. Ankerhus 1934, gift Gornitzka og bosiddende i Neksø, har datteren Anne-Marie i øvelsesskolen i år.

I juni måned dette år kunne man i Sjællands Tidende læse om en gammel Ankerhus-elev, som uddannede sig i 1920 og nu fyldte 70 år. Det var *Camilla Jacobsen*, Slagelse. Der fortælles bl. a., at det var Magdalene Lauridsen, der flyttede rundt med hende på flere skoler, hvor man havde brug for hendes gode hjælp: Tune Landboskole, Korinth Landbrugsskole, Askov Sløjdscole, Esbjerg og Roskilde Arbejderhøjskoler, hvor hun alle steder udførte et meget påskønnelsesværdigt og dygtigt arbejde som leder af de store husholdninger. Senere gjorde frk. Jacobsen en stor indsats ved skolebespisningen i Slagelse. Camilla Jacobsen har gennem alle årene været trofast mod Ankerhus og sjældent svigtet ved årsmøderne.

Ligeledes kunne man senere i Sjællands Tidende læse om en anden gammel Ankerhus-elev fra 1915, *Elise Kamp* fra Møn, gift med Poul Pedersen, bor nu i Topshøj ved Sorø, der holdt guldbryllup. Der stod bl. a., at Elise Kamp var med til på Ankerhus at plante grundlovsegen, da kvinderne fik valgret. Hun har været meget aktiv i husholdningsarbejdet på flere felter i sin tid, også tilskyndet af Magdalene Lauridsen til at oprette husholdningsafdelingen på Rødkilde Højskole; hun har været med til at stifte 12 husholdningsforeninger på Fyn og Sjælland m. m. Ja, også derfra er der vist trofasthed mod Ankerhus og husholdningssagen. Hendes datter Frida Korsbæk fortsætter i moderens fodspor og virker som husholdningskonsulent i Roskilde.

En anden trofast Ankerhuser har man kunnet glæde sig over, idet forstander fru *Anna Clausen*, Skaarup Husholdningsskole (uddannet 1905), er blevet udnævnt til Ridder af Dannebrog. Hun har foruden skolearbejdet ihærdigt virket for husholdningssagen bl. a. i de sydfynske husholdningsforeninger har f. eks. været formand i den stedlige forening i hele 46 år.

Frk. *Gudrun Larsen*, Roskilde (dim. 1924), har også rundet de 70 år. I mange år var hun en dygtig og respekteret chefkonsulent, nu redaktør af Husholdningsbladet og altså stadig i aktivitet for den gode sag.

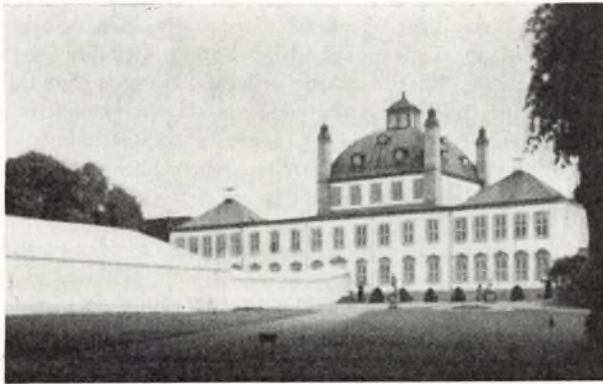
NOTER OG NYT

Et år bringer jo næsten altid mærkedage for en så stor institution som Ankerhus, og dette er også tilfældet med 1967 — dog ikke så »store« dage som tidligere år.

Både frk. *E. Laudrup*, frk. *Thea Rasmussen* og fru *Nico Dam* har rundet de 65 år, som frk. K. Buckhøj gjorde det i 1966.

Den nye forstander fyldte 40 år — men det er jo »ikke noget«. Det største jubilæum har nok været *Svend Olsens* — han fyldte 60 år den 14. april.

1. april tiltrådte *Sofie Larsen* som forstander på Gl. Ankerhus som omtalt andetsteds. En sådan begivenhed medfører, at en anden *fratræder*, og Margarete Lauridsen nyder nu sit otium på 1' salen af Villacén sammen med fru Eriksen. De hjælper os med mangt og meget i det daglige, og vi håber, at de må trives derved.

Lørdag den 10. juni så hele Nordeuropa i TV, at vor charmerende tronfølger, *prinsesse Margrethe*, blev viet til sin lige så charmerende *prins Henrik*, og naturligvis var Ankerhus repræsenteret, idet elev i 1' klasse Britta Pedersen fra Klemensker havde orlov i 14 dage for at assistere tronfølgeren ved den store begivenhed. Britta Pedersen havde i forvejen haft ansættelse på Amalienborg som tronfølgerens personlige kokke- og stuepige. Om dette og om brylluppet fortalte Britta Pedersen for alle en aften i Salen. Jo, vi var skam med.

København holdt 800-års jubilæum i sommer, og dette kunne heller ikke ske uden medvirken af Ankerhus. Mejerikontoret i Århus stod for boderne i den 1,2 km lange »bordgade« på Strøget, og hertil var hele 2' klasse med *Hanne Poulsen* i spidsen engageret, klædt i de nydeligste Karoline-dragter. Dagen i forvejen blev de fotograferet foran Hovedbygningen, dannende et 800-tal (se billedbladene).

Arrangementet medførte i øvrigt, at Mejerikontoret den 8. juni inviterede samtlige elever på seminariet og hele lærerpersonalet med fruer og mænd til et oste- og rødvingilde på Hotel Postgaarden. Vældigt festligt!

Udstillingen fandt sted den 9. juli. 26 stands med mange gode ideer og sans for pædagogisk fremstilling — besøget var pænt: ca. 500 betalende gæster.

Sommerfest den 14. juli. 2' klasse bød på »Kongens kone«, et hyggeligt stykke med den landsfaderlige Frederik den 7. og hans ægteskabelige problemer. Derefter samledes alle 200 i auditorierne, der var omskabt til de mest troværdige, gamle landsbykroer, og her fik vi æggkage og øl (lyst) fra fad, medens kromutter og krofatter »nødede« os alle.

Øg fætterbal i september — dog kun for de »gamle« piger i 3' klasse med fætre. 108 til fin middag i A2 — og lige så mange til bal på Hotel »Krebshuset«.

De »kulturelle« arrangementer onsdage hører også med til, hvad der bør nævnes under »Noter og nyt«.

Engang i februar kom den gamle Sorø-dreng Helge Kjærulff-Schmidt herved og læste og fortalte — det blev en festlig aften.

FAO-eksperten *John Fridthjof* har også gæstet Ankerhus — oven i købet to gange. Første gang fortalte han om fiskekonserves i sin egenskab af direktør ved Glyngøre Fiskeindustri, anden gang som Ulands-ekspert.

Med hensyn til familiernes »trivsel« må det nævnes, at *Britta Lambæk Nielsen* i sommerferien fik en datter (nr. 2). Hun og Hans Lambæk (Brittas mand), har for øvrigt købt den sidste byggegrund på »Guldkysten« (sådan kaldes nu Heglingemarkens jord mod Pedersborg sø) og skal bygge dér i nær fremtid.

Gunhild Ørnstrup fik ligeledes en datter i juli, hvorved Jens fik en søster.

I alt har vi fået 4 børn i dette år, idet fruerne Damgård Andersen og Nøhr Poulsen i 3' klasse har fået henholdsvis en pige og en dreng. Jo, vi trives!

Under personalia bør det også nævnes, at *Krista Laursen* har sagt farvel til lejtertilværelsen og købt hus på Esbern Snaresvej — det er jo godt at følge med i konjunkturstigningerne.

Sorø Spare- og Laanekasse fejrede den 31. oktober sit 100-års jubilæum. Denne institution har betydet meget for Ankerhus med hensyn til finansiering af mange byggerier, og vi har sidst mødt velvilje fra Sparekassen ved konvertering af gamle 1' prioritetslån til et stort lån. Derfor skænkede vi Sparekassen en af de få tilbageværende *Ankerhus-medaille* på 100-års dagen.

G. N.

Øg videre om det historiske meddeler *Margaret Lauridsen*:

Den 9. februar var det 65 år siden, Ankerhus-jorden blev købt og det første af husene bygget.

Vævestuen på Gl. Ankerhus har fået en »make-up« og er nu et hyggeligt undervisningslokale for flere fag. Denne kønne sorte væv, som fru Laurid-

sen startede sin væveundervisning på Sorø Højskole med i 1895, har fået en ærefuld plads på det historiske forsøgscenter i Lejre og fungerer igen — mange gamle elever erindrer vist, at de fabrikerede et viskestykke til »spareudstyr« på den.

Også skolens ældste lysbilledapparat fra århundredets begyndelse er kommet til ære og værdighed på Danmarks Tekniske Museum i Helsingør. Det gav os i sin tid »store aftener« med billeder fra Honolulu og andre dengang fjerne steder.

Den 29. april tog vi på Gl. Ankerhus afsked med *Johansen*, som i 13 år var os en venlig og god hjælper såvel i have som i hus.

— Desuden har jeg (F. D.) fået lov at give mit besyv med. — jeg er jo stadig formand for bestyrelsen og timelærer i ernæringslære og kostplanelægning. Jeg kan fortælle, at »Ankerhus-sangbogen« er udsolgt, og da mange både tidligere og nuværende elever har ønsket at eje den, overvejer elevforeningen en ny udgave. Mange bestillinger ville fremme beslutningen. Den rummer i sin nuværende form 56 sange af alle Ankerhus-kategorier og mange forfattere.

P. Damsvej skal til foråret udvides og asfalteres. Så ryger hækkene på begge sider, og vejen kommer vel nær på bibliotekt, men vi glæder os alligevel til at få hullerne i vejen væk — hækkene kan vi da erstatte.

Stormen i efterårsferien »fældede« det smukke birketræ på plænen ved biblioteket, en af de store graner i Nedergaards have på »Skovhytten« og adskillige træer i læbælter og andre steder på skolens grund. Også skovene omkring Sorø, især løvskovene, gik det hårdt ud over, hvorimod Bromme skov slap lettere end i 1934, da den simpelthen væltede!

KURSUSDELTAGERE 1967

Husholdningslærerinder, dimitteret 22. marts 1967:

72. Ann Mari Brun Andersen, Mandemark, Borre
73. Grete Bak, Hunstrup
74. Inger Birketoft, Frølichsvej 19, Odense
75. Birgit Carlsson, Tessebølle, Herfølge
76. Margit Christensen, Vejleby, V. Tirsted.
77. Lajla Dyrgård Christiansen, Glud, Horsens
78. Laura Christiansen, »Nissengaard«, Sdr. Bork
79. Lisbeth Goltermann Christiansen, Jeppe Aakjærvej 51 A, Aabyhøj
80. Ulla Madsen, Ringsted
81. Karen Hansen, Sørupvej 40, Sørup
82. Kirsten Hansen, Morup
83. Mari Haugsjå, Haugsjåsund, Norge
84. Astrid Herje, Åfarnes, Norge
85. Bente Jensen, Kongensgade 15, Ringsted
86. Else Jensen, Bakkegaard, Tystrup, Fuglebjerg
87. Ida Jensen, Sadderup, Grimstrup, Esbjerg
88. Vibeke Klaminge, Bretagnevej 7, Hornbæk
89. Mette Brix Kronborg, V. Hjermitsev
90. Turid Kvalbein, Austvoll, Sandnes, Norge
91. Marta Bach Madsen, »Øslevgaard«, Fjerritslev
92. Ulla Raahauge Madsen, Ommel, Marstal
93. Grete Nellemann, Borgm. Godskesens Plads 8, København F
94. Dorit Bolvig Nielsen, Blaasiggaard, Hjørring
95. Hanne Frisbjerg Nielsen, Gudum, Slagelse
96. Inge Laura Ottosen, Nordkær, Vadum
97. Jette Pii, »Østergaard«, Marrebæk
98. Anne Margrethe Post Barfod, Kongebrogade 37, Kolding
99. Gunna Poulsen, »Solvang«, Nørager
100. Hanne Poulsen, Tågerup, Roskilde
101. Vibeke Lund Poulsen, Kystvej 3, Hornbæk
102. Karen Stephansen, Vium, Sjørslev
103. Hanne Sunkær, Østervej 1, Benløse, Ringsted
104. Karin Svane, Ellebækvej 69, Gentofte
105. Birgit Leegaard Ubbesen, Lommelev, Nr. Alslev
106. Anne Marie Varming, Obbekjær, Ribe
107. Anne Kathrine Østergaard, Gabøl

Elever i 3. klasse fra maj 1967

- Dorthe Aggersbo, Søndervej 16, Virum
Bodil Andersen, Enghavegaard, Smidstrup, Bogense
Margit Andersen, Øster Alling, Auning
Margit Andersen, Svindinge, Klarskov
Ann-Mari Blomqvist, Närpes, Finland
Grethe Borup, Moesgaard, Bjerregrav
Anna Sofie Christensen, Grimstrup, Esbjerg
Anna Kirstine Dalgård, Hanning, Sædding
Karin Elmose, Assedrup Nygaard, Assedrup
Dagmar Enevoldsen, Dyrvig, Hoven
Dorthe Fischer, Havnegade 23, Korsør

Asta Nissen Hansen, Hedeagergaard, Over Jerstal
 Sidsel Hatvik, Hegglandsdalen, Bergen
 Liv-Berit Haugerud, Telgja, Telemark
 Anne-Lise Hemmingsen, Udby, Lundby
 Musse Bruun Hemmingsen, Vollerup, Askeby
 Ingelise Henriksen, Blans, Avnbøl
 Kirsten Hjarde, Ridebanevej 38, Gentofte
 Grete Hjordsvar, Konradsgaard, Mørkov
 Lis Jacobsen, Stac, V. Hassing
 Arendse Jakobsen, Kirkeballe, Horne
 Hanne Jensen, Sørbymagle, Slagelse
 Kirsten Holm Jensen, Priorsløkkevej 112, Horsens
 Bodil Bech Jørgensen, Dagstrup, Mørke
 Inga Jørgensen, Posthuset, Rødby
 Ragna Jørgensen, Brandstrup Mølle, Ryde
 Else Larsen, Hotel »Caleb«, Vejle
 Christine Hyllegård Madsen, Vestermark, Sønderborg
 Gurli Mikkelsen, Marienlundsgade 4, Randers
 Else Sejerskilde Møller, Duruplund, Durup
 Aase Maagaard, Østermark, Præstbro.
 Ellen Nielsen, Daugbjerg, Viborg
 Elsebeth Nielsen, Elmevej 33, Viborg
 Hanne Damgård Andersen, Frederiksberg, Sorø
 Anna Grethe Nøhr Poulsen, »Tiendegaarden«, Borre
 Anna Poulsen, Græse, Frederikssund
 Lisbeth Skafte Poulsen, Ringparken 43, 1., Roskilde.
 Renate Ramdahl, Borgm. Godskesens Plads 7, København F
 Else Rasmussen, Ny Hostrup, Hobro
 Esther Svanholm Rasmussen, Haverslev, Arden
 Kirsten Holmboe Rasmussen, Tranbjerg
 Tove Refsgaard, Egelund, Hjerm
 Eva Riibe, Rognan i Salldal, Norge
 Marit Sagstad, Manger, Bergen
 Mette Scheibel, Gl. Kongevej 178, København
 Karen Schröder, Hjarupvej 9, Aabenraa
 Lise Stigsgaard, Gimlinge, Flakkebjerg
 Ellen Svendsen, Ørslev, Vordingborg
 Jytte Brandt-Erichsen, Saxogade 15, Sorø
 Birte Thisted-Clausen, Ludvig Hansensvej 18 A, Nyborg
 Hanne Thomsen, Ring Hestehave, Lundby
 Ellen Margrethe Wrang, Stenderup, V. Sottrup

Elever i 2. klasse fra maj 1967

Karen Ramskov Andersen, Rindum, Ringkøbing
 Nelly Andreasen, Rønnovsholm Mark, Hjørring
 Anne Grethe Arum, Frederiksdalsvej 212, Virum
 Susanne Bech, Bøgeager Teglværk, Grejsdal
 Bente Balle Christensen, Byvej 15, Holme, Højbjerg
 Jette Christensen, Nørrebrogade 56, Vejle
 Karen-Margrethe Christiansen, V. Skørringe, Maribo (maj—sept.)
 Ingelise Clausen, Asserballe, Augustenborg
 Johanne Egede, Godthåb, Grønland
 Jane Geertsen, Parkvej 15, Vejle

Anna Hansen, Bredgade 69, Bøvlingbjerg
 Ellen Strøjer Hansen, Vedstårup Teglværk, Assens
 Pia Bang Hansen, Bakkehave 38, Hørsholm
 Kirsten Ipsen, Østermarie, Bornholm
 Annie Jensen, Nostrupgaarden, Kalundborg
 Ingrid Jensen, Impgaard, Kjellerup
 Karen Marie Jensen, Nørregade 8, Nykøbing Mors
 Karen Margrethe Kjærgaard, V. Tjele, Ørum
 Karin Kristensen, Solbjerg, Århus C.
 Lene Kristensen, Kausbjerggaard, Viby
 Anna Mette Larsen, Vellingshøj, Hjørring
 Inger Lise Lauridsen, Tarp, Brande
 Aase Leth, Hobrovej 46, Randers
 Marianne Linnemann, Egelykkevej 1, Hjallesø
 Eli Hansen Løth, Solbakken, Bjergby, Hjørring
 Anni Mathiasen, Vilhelmsro, Fredensborg
 Clara Mogensen, Bøgelundsgaard, Vrangstrup
 Elin Mortensen, »Øglekærgaard«, Frederikssund
 Else Mortensen, »Stenhøjgaard«, Rask Mølle
 Gyda Mose, Godhedsmindevej 35, Hjallesø
 Lise Møller, Engvej 12, Faaborg
 Tove Holmgård Nielsen, Kaas Mark, Lihme
 Else Marie Olesen, Kirkegaard, Høllum
 Birgit Toudal Pedersen, Ubberrup, Kalundborg
 Else Pilegaard, Hesselbjerg, Humle
 Bente Rodholm, Memelerstrasse 14, 2300 Kiel, Holtenau
 Jette Schrøder, Bukholm, Hejsager
 Eva Skjold, Ny Solbjerg, Århus C.
 Sonja Stenger, Gl. Ubberrupvej 29, Skærbæk
 Lisbeth Poulsen Stride, V. Hjermitslev
 Paula Svabo, Midtvåg, Færøerne
 Astrid Sørensen, Fiskbæk, Herborg
 Elisabeth Toft, Futtrup, Hurup
 Karen Hald Vestergård, Vølling, Balling

Elever i 1. klasse fra maj 1967

Bente Vestager Andersen, Stenagergaard, Karlstrup, Karlslunde
 Birgit Andersen, Gestelev, Ringe
 Agnete Asmussen, Kegnæs, Als
 Margit Balman, »Hjørnegaard«, Oure, Fyn
 Asta Bentsen, Kildebrønde, Tåstrup
 Anne Margrethe Bjørn, Vestergaard, Skovby
 Hanne Borup, Højbjerg, Vissenbjerg
 Grethe Broholm, Ø. Stillinge, Slagelse
 Dorte Bødker, Klosterallé 18, Ringsted
 Lisbeth Christensen, Kaastrup Holme, Kalundborg
 Lisbeth Christiansen, Søllinge, Pederstrup
 Anne Grete Flemløse, Flemløse
 Ida Gylling Folkmann, Nyvej 2, Jyderup
 Inger Marie Hansen, »Nybo«, Barløse, Sandager
 Ingrid Hillersborg, Gimsing, Struer
 Hanne Holm, »Lindelygaard«, Millinge
 Karen Høyrup, Ø. Hjermitslev, Manna

Bodil Fisker Jensen, Fladbrovej, Hornbæk, Randers
 Edith Ubbe Jensen, Mageløs 10, Odense
 Inger Vincentz Jensen, Boeslunde
 Vibeke Brix Jensen, Stejlbjerg, Hirtshals
 Ellen Marie Jernved, Mynstersvej 14, København
 Grete Jørgensen, Fuglse, Holeby
 Karen Ingrid Lund Jørgensen, Thorsvej 69, Fredericia
 Rigmor Truels Jørgensen, Baagø, Assens
 Inger-Lise Kjærgård, Vejerslev, Thorsø
 Mette Knudsen, Gundestrupgaard, Fårup
 Birthe Krebs, Østrup, Otterup
 Karin Krog, Maribo Ladegård, Maribo
 Hanne Larsen, Risbjerg, Strandby, Jordløse
 Ingelise Brenøe Larsen, Fakse
 Kirsten Larsen, »Toftebæk«, Ll. Heddinge, Rødvig
 Anne Marie Lier, Persbråtan 9, Oslo, Norge
 Kirsten Lillelund, Hovedgaden 72, Spjald
 Unnur Markúsdóttir, Langarásveg 17, Reykjavik
 Inga Momme, Vesløs
 Sanne Muncken, Falkonér Allé 42, København
 Britta Pedersen, Pedersker
 Elin Pedersen, »Hesselhøj«, Allerup, Brobyværk
 Bodil Meyer Petersen, »Granlygaard«, Bubbøl, Ejby
 Bente Riber, Præstefælledvej 103a, Kastrup
 Gertrud Sandvad, Øksenmølle, Thirstrup
 Anne-Dorthe Sigsgaard, Rypevej 20, Langesø, Nordborg
 Estrid Svendsen, Ø. Vemb, Vemb
 Anikó Szóke, Gerlachsgade 14, Århus
 Ingrid Westh, Vestergaard, Rutsker, Hasle
 Anna Elisabeth Vig, »Vestervig«, Bølling, Skjern
 Anne Marie Østergaard, Søndergade 1, Nørre Sundby

Øvelsesskolen fra august 1967

Ruth Christensen, Danasvej 14, Slagelse
 Kirsten Danielsen, Kongevejen 38, Birkerød
 Anne-Marie Gornitzka, Kirkestræde 1, Neksø
 Sissel Gran, Harald Bolhnersvei 17, Trondheim, Norge
 Kari Hensvold, Kolstad, Stange, Norge
 Anna-Lene Jørgensen, Stadion Allé 43 A, Århus C
 Britta Jørgensen, Højvær 41, Brøndbyøster
 Unni Kvarme, Rådmand Hammersvei 8, Trondheim, Norge
 Nefer Molnit, Otto Møllers Vænge 5, Rødovre
 Kirsten Uhre Pedersen, Viaduktvej 5, Gl. Holte, Holte
 Annelise Skovgård Petersen, Rudsgade 5, Ruds Vedby
 Anne Frank Sørensen, Torvet 71, Brøndbyøster
 Lise Bannow Sørensen, Solsortvej 58, København
 Dorthe Vick, Gudmindrup pr. Højby Sj.

3 mdr.s husholdningskursus fra januar 1967

Lone Høj Andersen, Bøgelyvej 5, Fredensborg
Sonja Andersen, Frederiksborggade 23, København
Hanne Holm, »Lindelygaard«, Millinge
Solveig Ellebjerg Jensen, Ejlebjerggaard, Ørslev, Skælskør
Gunvor Jespersen, Magleminde, Klemensker
Elsbeth Jørgensen, Grænge Skov pr. Saksøbing
Mette Knudsen, Gundestrupgaard, Fårup
Karin Krog, Maribo Ladegaard, Maribo
Kirsten Larsen, Skovvej 12, Høng
Sonja Lund, Møllerup pr. Ørum
Ingelise Mortensen, Byagervej 4, København
Aagot Mortensen, Bregninge pr. Horbelev
Anni Bobjerg Pedersen, Faldsted pr. Millinge
Jytte Schwartz, »Spanggaard«, Pjedsted
Karen Slott, Hovedgaden 55, Svinninge
Helle Briey Thomsen, Ndr. Strandvej 107, Hellebæk
Else Wahl, M. Bechs Allé 1, Hvidovre

3 mdr.s husholdningskursus fra maj 1967

Marianne Grønholt-Pedersen, Becksvej 16, Køge
Bente Kronbach Hansen, Holmegaardsvej 37, Hillerød
Vita Kronbach Hansen, Holmegaardsvej 37, Hillerød
Mayri Ilona Henningsen, Tårnborjvej 5, Korsør
Erla Jensen, Dalatrøin, Torshavn
Ellen Birgitte Jeppesen, Solbjergvej 12, Odense
Oydis Joensen, Midvåg, Færøerne
Marianne Larsen, Sdr. Parkvej 165, Ringsted
Minna Larsen, Engvej 13, Høng
Elly Leegård, Langlandsvej 30, Aalborg
Lis Møller, Willemoesvej 31, Slagelse
Anitta Arvid Nielsen, Gåseholmsvej 17, Herlev
Elin Møller Nielsen, Dyrehavevej 6, Fredericia
Birthe Schiøler, Toksværd, Holme Olstrup
Kjelrun Strand, Ivar Åsensvej 15, Damsas, Norge
Marie-Louise Åkerlund, Gymnasistgatan 21, Malmö

8 mdr.s husholdningskursus fra august 1967

Birthe Andersen, Bagsværd Torv 4, Bagsværd
Karen Andersen, Teglblændervej 7, København
Ellen Margrethe Bugge, Damhuset, Braadebæk pr. Hørsholm
Susanne Duurloo, Langdyssen 42, Herlev
Grete Følner, Almindingen 64, Søborg
Eva Guldahl, Freidigstien 2, Trondheim, Norge
Tove Heide, Billesvej 26, Nykøbing Sj.
Bente Holdrup, Holmbladsvænge 5, København
Mari-Ann Rosenberg Jensen, Lerfosgade 14, København
Inger Bagger Kirkegaard, Hoffmeyersvej 9, København
Sally Lambert, Abildovre, St. Heddinge
Birgit Larsen, Hummeltoften 46, Virum
Lisbet Graff Larsen, Prags Boulevard 50, København
Jencia Niclassen, Midvåg, Færøerne
Annegrete Nielsen, Iranvej 23, København
Inge Nielsen, Snoldelev, Gadstrup
Annette Petersen, Nansensgade 58, København
Anne-Lise Philipsen, Roskildevej, Ringsted.
Astrid Pålsson, Hummeltoften 44, Virum
Vibeke Brønlund Rasmussen, Astridsvej 53, Kastrup
Dorte Stadil, Bakkedal 6, Gentofte
Lise Stig Sørensen, Nødholmsvej, Glumsø
Helle Vinter, Tårbæk Strandvej 91 A, Klampenborg
Kirsten Yttesen, »Vesterly«, Solrød, Havdrup (aug.—sept.)
Linda Østerberg, Skodsborg Strandvej 157, Skodsborg

Aldrig færdig, altid på vej!
Livet er arbejde, alvor og leg!

BILLEDBLADENE 1967

BILLEDBLAD I:

1. Auditorium II set fra haven.
2. Fru Britta Lambæk diskuterer maskiner.
3. Aftenstemning ved Pedersborg sø.
4. »Karolinepigerne« danner 800-tallet (Københavns jubilæum).
5. To »kaptajner« på Parnasbåden.
6. Rektor Folmer Dam — lige før jordbærrene nydes.
7. Mads Nedergaard har indtaget Norge.
8. Ser rektor Nedergaard efter Mads — eller er det mon pigerne?
9. Afgangsholdet 1967.

BILLEDBLAD II:

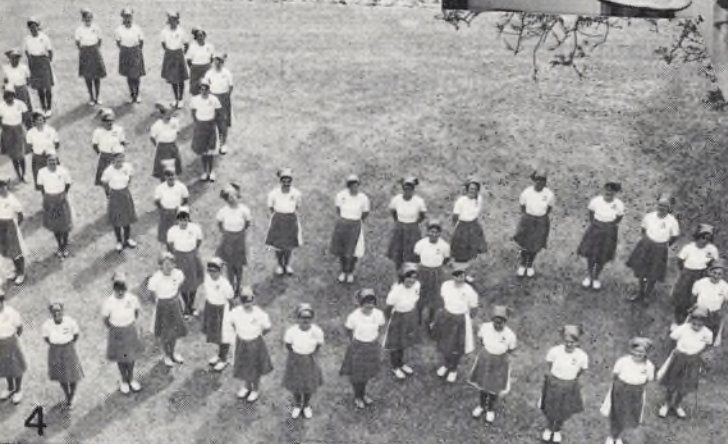
1. Tre norske jenter hygger sig.
2. En lille flok af »Karolinepigerne«.
3. Efter Lucia-optoget
- 4.—6.—7. »Håndarbejde« i haven.
5. Glade ansigter omkring de store gryder.
8. Klar til weekend-turen.
9. Hvem mon 3-måneders venter på?
10. Olsen i skarp trav.

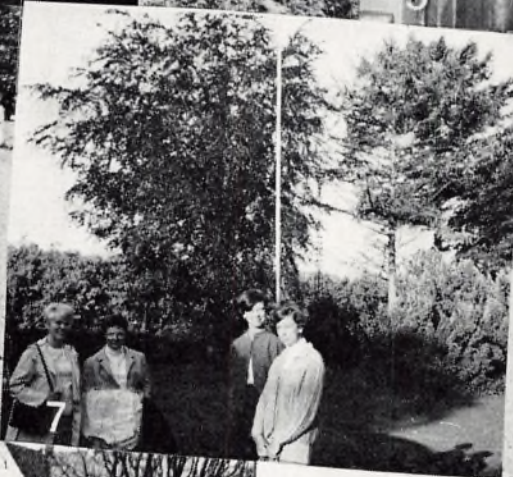
BILLEDBLAD III:

1. »Karolinepigerne« på vej til eventyret.
2. Frikvarter på bibliotekstrappen.
3. Så er vi parate til dysten.
4. 3-mdr.s fra januar 1967.
5. Øvelsesskolen fra august 1967.
6. 2.-års komediespil: »Kongens kone«.
- 7.—8. Et lille hvil i havearbejdet.
9. »Karolinepigerne« ved salgsboderne på »gågaden«.
10. Fra botanisk udstilling på Ankerhus 1967.
11. »Størekassen«.

BILLEDBLAD IV:

1. 3-mdr.s fra maj 1967.
2. Fru Møller har anatomi i skolestuen.
3. Også strygemaskinen skal kunne betjenes.
4. Frk. Højer ved en maddemonstration.
5. Den moderniserede systue.
6. 8-mdr.s holdet fra august 1967.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

*De kunnendes in handen
Gaar over van Ierland*

*De kunnendes in handen
gaar over van Ierland
is mogelijk als de hand
in de hand is.*

Ankerhus afholder:

3 årig uddannelse af husholdningslærerinder

8 mdr.s kursus for unge piger

3 mdr.s kursus fra januar og maj

5 mdr.s kursus for ganske unge piger fra august

Studerende elever modtages